

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

Улирал тутам

Дугаар №1

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Улаанбаатар хот
2012 он

Редактор: Ш.Энхбат, Анагаахын шинжлэх ухааны доктор

Хянасан: С.Ариунтуяа, НЭМ-ийн магистр

Эмхтгэсэн: Х.Нарантуяа, Удирдахуйн ухааны магистр
С.Даваажаргал /ЭМСХ-мэргэжилтэн/
Т. Энхжаргал /ЭМСХ-мэргэжилтэн/

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн: Д.Уранчимэг
Д.Алтанцэцэг

Энэхүү эмхтгэлийн талаархи саналыг дараах хаягаар ирүүлнэ үү.
Засгийн Газрын Хэрэгжүүлэгч Агентлаг-Эрүүл Мэндийн Газар

Шуудангийн хаяг: С.Зоригийн гудамж
Улаанбаатар -210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 70111485, 325540
Э-шуудан: admin@doh.gov.mn
www.doh.gov.mn

Товчилсон нэр томъёоны тайлбар

АР	Архангай
БӨ	Баян-Өлгий
БХ	Баянхонгор
БУ	Булган
ГА	Говь-Алтай
ГС	Говьсүмбэр
ДА	Дархан-Уул
ДГ	Дорноговь
ДО	Дорнод
ДУ	Дундговь
ЗА	Завхан
ОР	Орхон
ӨВ	Өвөрхангай
ӨМ	Өмнөговь
СҮ	Сүхбаатар
СЭ	Сэлэнгэ
ТӨ	Төв
УВ	Увс
ХО	Ховд
ХӨ	Хөвсгөл
ХЭ	Хэнтий
АД	Аймгийн дүн
УБ	Улаанбаатар
УД	Улсын дүн
ЧД	Чингэлтэй дүүрэг
БГД	Баянгол дүүрэг
ХУД	Хан-Уул дүүрэг
СХД	Сонгинохайрхан дүүрэг
СБД	Сүхбаатар дүүрэг
БЗД	Баянзүрх дүүрэг
НАД	Налайх дүүрэг
БНД	Багануур дүүрэг

Өмнөх үг

Эрүүл мэндийн салбар 2012 оныг “ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАРЫН ЖИЛ” гэсэн уриатайгаар үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа билээ. Түүнчлэн “Мянганы хөгжлийн эрүүл мэндийн зорилтууд” болон “Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн стратеги”, “Эрүүл хүүхэд аян”, Халдварт бус өвчинтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх зэрэг олон стратеги нийгмийн эрүүл мэндийн хөтөлбөр төслүүдийн хүрээнд үйл ажиллагаагаа үр дүнтэй явуулж эхлээд байна.

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг- Эрүүл мэндийн газрын статистикийн хэлтсээс 2012 оны эхний 1-р улирлын албан ёсны статистик мэдээ, мэдээлэлд тулгуурлан “Эрүүл мэндийн статистикийн улирлын мэдээлэл”-ийг эмхэтгэл хэлбэрээр хэвлүүлж та бүхэнд хүргүүлж байна.

Энэхүү эмхэтгэл нь хүн амын өвчлөл болон нас баралтын голлох шалтгаануудыг бүс, аймаг, хүйс, насны бүлэг, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний шатлал болон нийслэлийн дүүргүүдээр харьцуулан гаргасан нь шинэлэг болж та бүхний сонорт хүргэж байгаагаараа онцлог юм. Мөн өвчлөлийн тоон болон харьцуулсан мэдээллийг нийслэл, аймгаар харуулсан нь өвчний хөдлөл зүйг улирлаар дүгнэх, хянах боломжийг бүрдүүлж байгаа бөгөөд бүх түвшний бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч, мэдээлэл хэрэглэгчид ашиглах боломжтой юм.

2012 оны эхний 1-р улирлын байдлаар 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 56.4, 1000 амьд төрөлтөд нялхсын эндэгдэл 16.6, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 19.9 байгаа нь өмнөх онуудын мөн үеийн түвшингээс буурсан үзүүлэлттэй байна.

Энэхүү эмхэтгэлийг хэвлүүлэн, мэдээлэл хэрэглэгчдийн хүртээл болгоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлсэн Глобаль сангийн ДОХ, Сүрьеэтэй тэмцэх төслийн хамт олонд талархал илэрхийлье. Эрүүл мэндийн бодлого боловсруулагчид, бүх түвшний шийдвэр гаргагчид эмч, эмнэлгийн ажилтан болон мэдээлэл хэрэглэгч нийт хүмүүст нотолгоонд тулгуурласан оновчтой шийдвэр гаргахад бидний энэхүү эмхэтгэл тус болно гэдэгт бүрэн итгэлтэй байна.

ДАРГА

Ш.ЭНХБАТ

ГАРЧИГ

БҮЛЭГ I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗОРИЛТУУД

БҮЛЭГ II. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

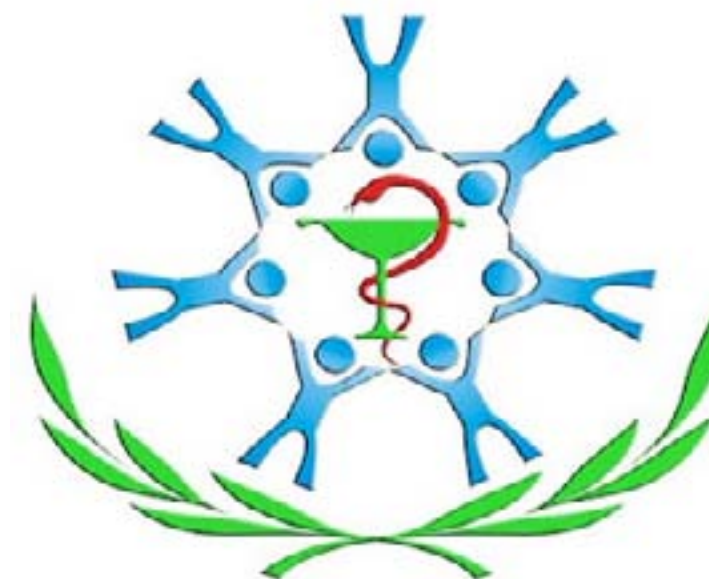
БҮЛЭГ III. АМБУЛАТОРИ, СТАЦИОНАРИЙН ТУСЛАМЖ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ V. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ VI. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗОРИЛТУУД

БҮЛЭГ I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗОРИЛТУУД

2012 онд Монгол улсын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн 2012-2016 оны тэргүүлэх чиглэлийг баталсан билээ. Энэхүү хөгжлийн дунд хугацааны стратеги төлөвлөгөөнд Монгол хүнийг хөгжүүлэн ажиллаж амьдрах аюулгүй таатай орчныг бүрдүүлнэ хэмээн тэргүүлэх чиглэлдээ заасан байна. Стратегийн хүрээнд эрүүл мэндийг хамгаалах, хүн амаа өсгөх, амьдрах аюулгүй таатай орчныг бүрдүүлэх зорилтын хүрээнд дараах

- Эрүүл мэндийн салбарын хууль эрх зүйн орчны шинэчлэлийг гүнзгийрүүлж, төрийн зохицуулалттай эрүүл мэндийн тогтолцоог хөгжүүлнэ.
- Хүний эрүүл мэндийн байдал, түүнд нөлөөлөх хүчин зүйлийг тандах, судлах, хянах, эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- Хүн амд нотолгоонд тулгуурласан эрүүл мэндийн чанартай, үр дүнтэй тусламж үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй үзүүлснээр хүн амын тогтвортой өсөлтийг дэмжин, насжилтыг уртасгана.
- Эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилтийн тогтолцоог шинэчлэх, эрүүл мэндийн даатгалыг боловсронгуй болгож, иргэдийг жилд нэг удаа эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулна.
- Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийг тогтвортой хөгжүүлж, эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүй, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
- Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн аюулгүй байдал, хяналтыг сайжруулна.
- Мэдээллийн дэвшилтэт технологийг эрүүл мэндийн салбарт нэвтрүүлж, цахим эрүүл мэндийг хөгжүүлнэ.
- Эрүүл мэндийн салбарт төр хувийн хэвшлийн түншлэлийг хөгжүүлнэ.
- Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний стандарт, удирдамж, шалгуур үзүүлэлтийг оновчтой болгох Монгол Улсын хүн амыг аюулгүй, чанарын баталгаатай эм, биобэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслээр жигд, хүртээмжтэй хангана.
- Хүн амын дунд эрүүл аж төрөх ёсыг хэвшүүлэх, улмаар зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчлөлийг бууруулахад чиглэсэн нийгмийн эрүүл мэндийн мэдээлэл, сургалт сурталчилгааг чанаржуулна.
- Олон нийтийн оролцоо, салбар дундын хамтын ажиллагааг сайжруулах замаар

- эрүүл мэндийг дэмжих орчинг бий болгоно.
- Сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний нэн шаардлагатай багцыг шинэчлэх, анхан шатны эмнэлгийн тусламж үзүүлэх байгууллагуудад хуваарилах төсвийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.
- Эрүүл мэндийн салбарын санхүүгийн болон нөөцийн ашиглалтын үр дүнг сайжруулж, санхүүжилтийг тогтмол нэмэгдүүлнэ.
- Эхийн болон нялхасын эндэгдэл, халдварт өвчлөлийг бууруулах зорилгоор Улаанбаатар хотод төрөх эмнэлгийг шинээр, аймаг орон нутагт нийлбэр дүнгээрээ 410 ор бүхий 9 төрөх эмнэлэг, 10 халдвартын эмнэлгийг тус тус барьж байгуулна.
- Орон нутагт сумын 71 эмнэлэг, сум дундын 6 эмнэлэг, бүсийн оношлогооны 6 төвийг байгуулна.
- Цахим эмнэлэг, зайн оношилгоог нэвтрүүлэх сургалт судалгаа, оношлогооны төв, халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн лаборатори, цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв, эмгэг судлалын үндэсний төв, геронтологийн төв, түлэнхийн төвийг шинээр байгуулах, аймаг орон нутагт оношлогоо эмчилгээний төвүүдийг шинээр барьж ашиглалтад оруулна.

БҮЛЭГ II. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

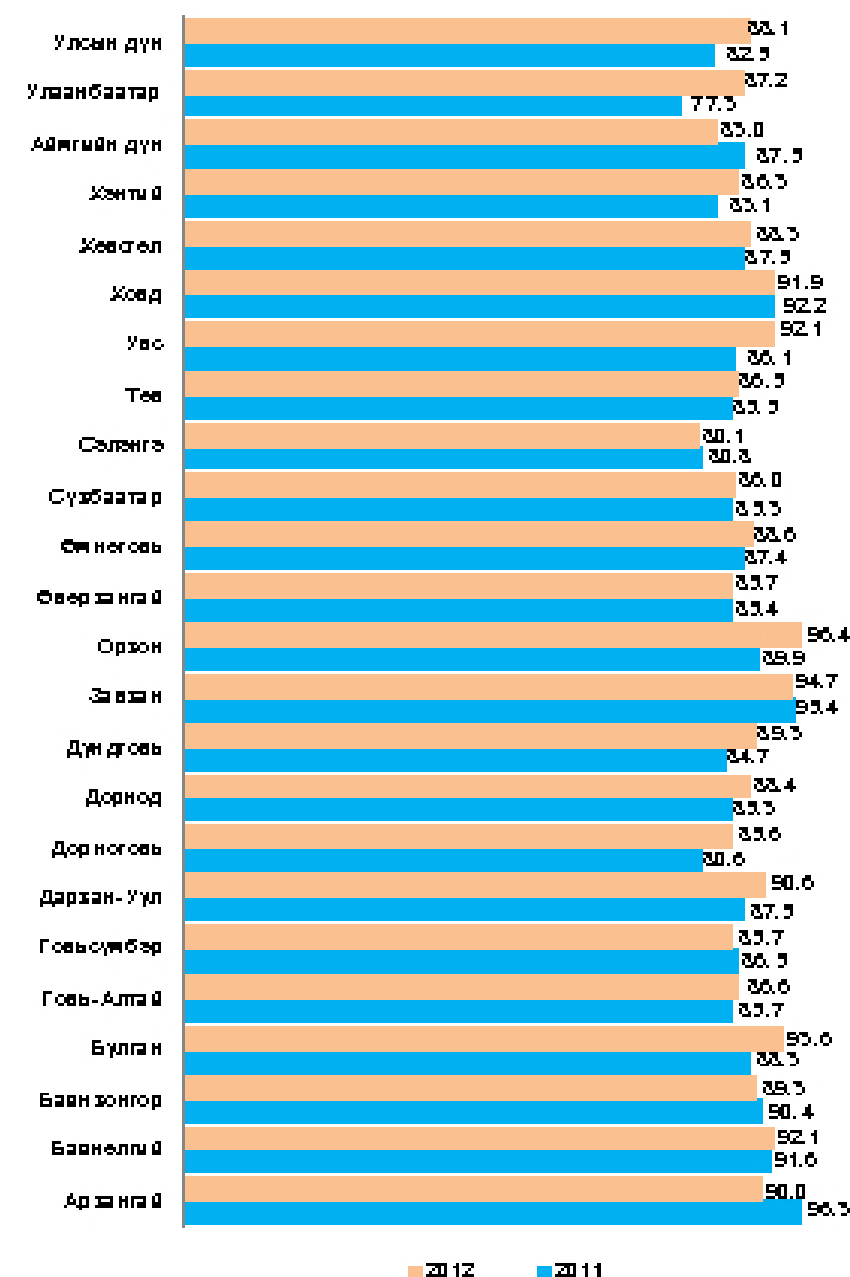

БҮЛЭГ II. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Жирэмсний хяналт

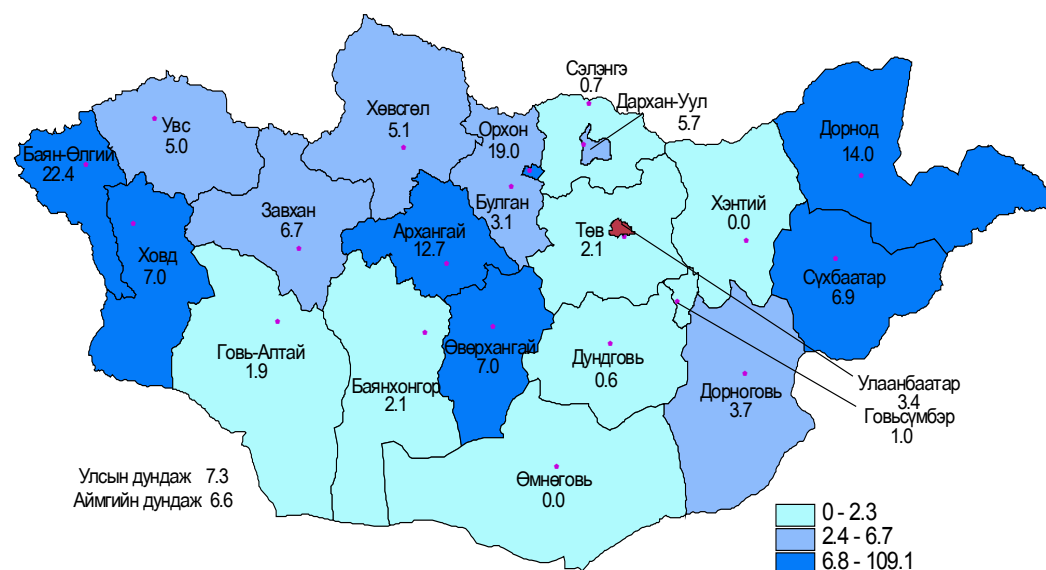
Төрөхийн өмнө жирэмсэн эхчүүдэд үзүүлж буй үйлчилгээ нь тэдний эрүүл мэнд төдийгүй нялхсын эрүүл мэндэд маш чухал нөлөө үзүүлдэг. Мөн үр хөврөлийн өсөлт, хөгжил, эхийн эрүүл мэнд хоорондоо маш нарийн хамааралтай байдаг тул жирэмсэн үед мэргэжлийн эмчийн хяналтад хамрагдаж зохих заавар, зөвлөмж, үйлчилгээг авах нь чухал юм. 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар жирэмсний хяналтанд шинээр 21203 жирэмсэн эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 88.1 хувь нь эхний 3 сартайд, 11.3 хувь нь 4-6 сартайд, 0.6 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтанд орсон байна. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь өнгөрсөн оны мөн үеэс 5.6 пунктээр нэмэгджээ.

Зураг 1. Жирэмсний эрт хяналтын хувь, /2011-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Шинээр хяналтанд орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 96.7 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 7.3 хувь нь цус багадалттай байна.

Зураг 2. Цус багадалтай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Нийт хяналтанд байгаа жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 65.3 хувь нь БЗДХ-ын шинжилгээнд хамрагдаж үүнээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээний 2.0 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээний 1.0 хувь, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээний 1.9 хувь нь эерэг үзүүлэлттэй гарсан байна.

Хүснэгт 1. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн шинжилгээнд хамрагдалт, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

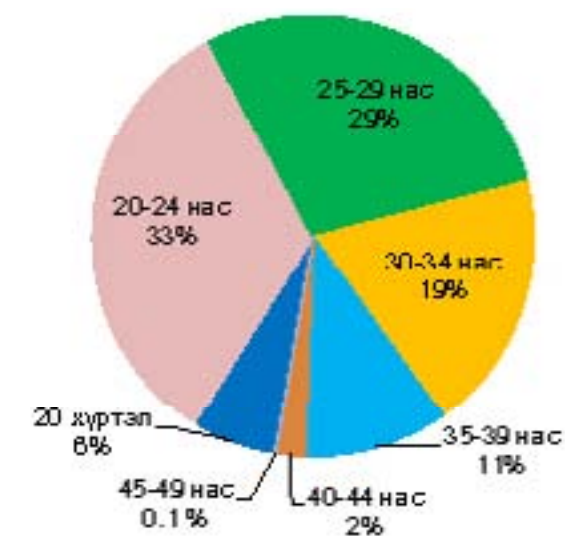
А	Б	Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдалт		Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдалт		Тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдалт	
		1	2	3	4	5	6
1	Архангай	80.1	1.3	5.45	1	14.9	3
2	Баян-Өлгий	50.9	2	5.09	1	50.9	9
3	Баянхонгор	44.2	5.2	4.40	14	4.39	1
4	Булган	49.8	4.1	4.95	2	4.99	3
5	Говь-Алтай	30.9	0	9.10	2	30.9	4
6	Говьсүмбэр	58	0	58	0	9.8	9
7	Дархан-Уул	58.4	8	5.11	5	10.19	14
8	Дорноговь	84.2	1.9	8.42	9	4.99	19
9	Дорнод	48.3	1.9	9.85	5	8.25	15
10	Дундговь	13.8	5	1.34	9	1.30	4
11	Завхан	23.1	1	2.30	1	9.19	4
12	Орхон	50.3	14	5.53	0	50.3	20
13	Өвөрхангай	58.8	1	5.10	1	5.18	1
14	Өмнөговь	45.5	9	4.55	0	59.1	9
15	Сүхбаатар	93.2	1.9	9.32	2	44.4	4
16	Сэлэнгэ	14.3	10	1.11	24	9.12	3
17	Төв	50.8	1	5.91	1	83.4	12
18	Увс	21.3	4	2.81	0	82.1	0
19	Ховд	39.3	2	4.14	2	40.1	1
20	Хөвсгөл	84.0	1.1	8.42	10	12.1	19
21	Хэнтий	91.9	0	2.35	0	4.14	2
22	Аймгийн дүн	93.70	2.90	9.372	38	111.94	147
23	Улаанбаатар	129.13	21.2	12.913	124	104.99	282
24	Улсын дүн	128.38	45.2	12.138	213	111.92	409

Төрөлт, төрөх үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар 17661 эх амаржсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 1835 төрөлтөөр буюу 11.6 хувиар нэмэгдсэн байна. Төрөлт Булган, Өмнөговь, Сэлэнгэ аймагт буурч бусад аймагт болон хотод нэмэгджээ.

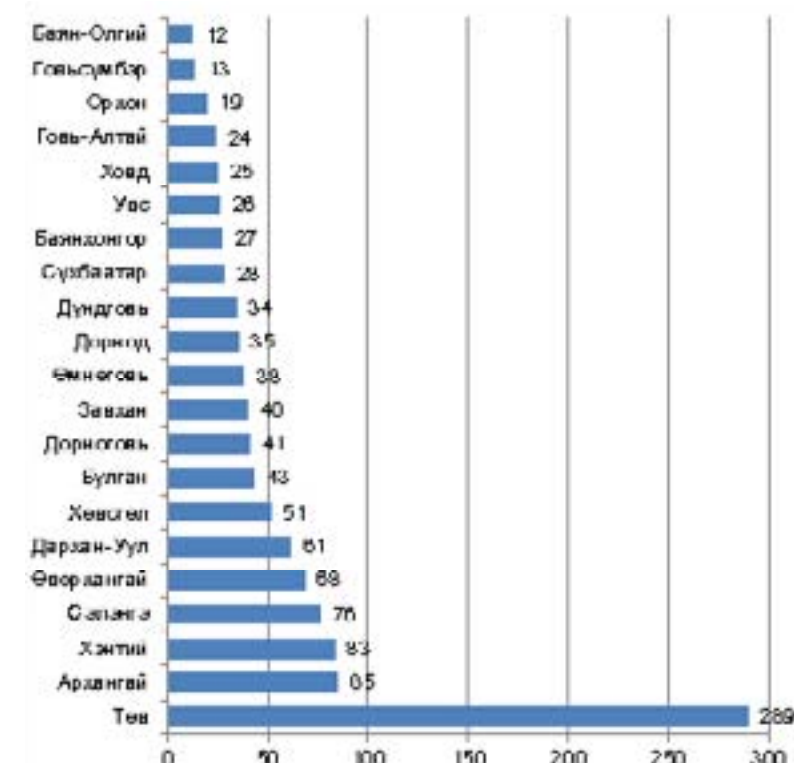
Нийт төрөлтийн 0.3 хувь нь гэрийн төрөлт байгаа ба 99.7 хувь нь эмнэлэгт төрсөн

Зураг 3. Төрсөн эхчүүд насны ангиллаар, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

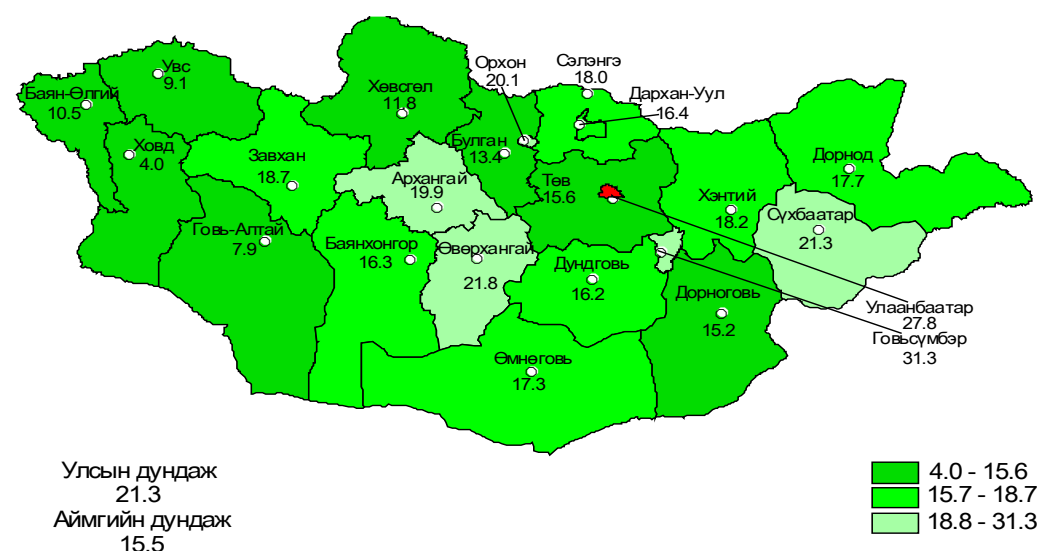
Хөдөө орон нутгаас Улаанбаатар хотод ирж амаржиж буй эхчүүдийн 49.4 хувийг төвийн бүсээс, 26,2 хувь нь хангайн бүс, 13.1 хувь нь зүүн 11,4 хувь нь баруун бүсээс ирж төрсөн байна.

Зураг 4. Улаанбаатарт хөдөө, орон нутгаас амаржсан эхчүүдийн тоо, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Нийт төрсөн эхчүүдийн 21.3 хувь нь мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн байна.

Зураг 5. Мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн эхийн эзлэх хувь, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Төрсөн эхчүүдийн 25.6 хувь жирэмсэн үеийн хүндрэл 35.9 хувь нь төрөх үеийн хүндрэлээр, 1.3 хувь нь төрсний дараах үеийн хүндрэлээр оношлогдож эмчлэгдсэн байна.

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар 1827 үр хөндөлт бүртгэгдсэн бөгөөд 1000 амьд төрөлтөд 103.4 ногдож байна. Нийт үр хөндөлтийн 80.6 хувь нь Улаанбаатар хотод, 19.4 хувь нь хөдөө орон нутагт хийгдсэн байна. Төрөх насны 1000 эмэгтэйд 2 үр хөндөлт ногдож байна.

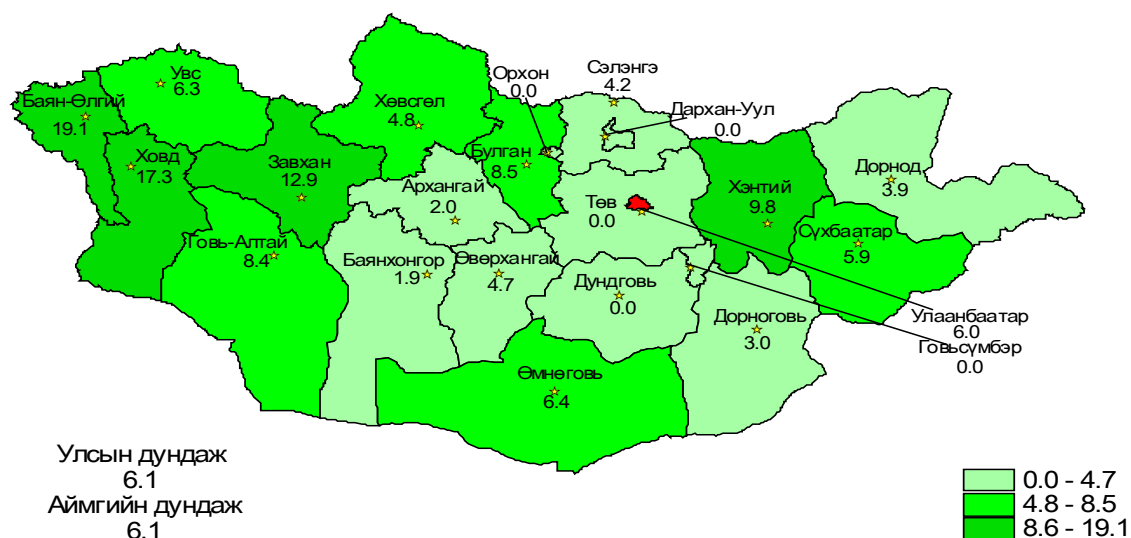
Төрөлт, төрөх үед үзүүлсэн эмнэлгийн тусламж, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

№	Аймаг, хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь						Эмнэлгийн тусламжгүй төрсөн төрөлтийн эзлэх хувь	20-гоос доош насны төрөлтийн эзлэх хувь	35-наас доош насны төрөлтийн эзлэх хувь	2500 граммгаас доош жинтэй төрсөн дүүдгийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Сумын эмнэлэгт	Ид. эмчийн ортой салбарт	Гэрээ				
	й	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Архангай	73.1	0.0	0.0	28.5	0.4	0.0	0.0	4.6	8.9	5.7
2	Баян-Өлгий	67.7	0.0	0.0	32.3	0.0	0.2	0.0	0.2	14.7	3.1
3	Баянхонгор	81.4	0.0	0.0	18.4	0.2	0.0	0.0	6.8	10.5	3.2
4	Булган	71.1	0.0	0.0	28.9	0.0	0.9	0.0	7.3	12.1	3.0
5	Говь-Алтай	84.4	0.0	0.0	15.0	0.6	0.6	0.0	3.1	9.6	2.8
6	Говьсүмбэр	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.4	11.5	1.0
7	Дархан-Уул	97.1	0.0	0.0	2.9	0.0	0.3	0.0	6.8	13.0	2.4
8	Дорноговь	77.0	0.0	21.5	1.5	0.0	0.0	0.0	10.7	9.0	3.3
9	Дорнод	97.3	0.0	0.0	2.7	0.0	0.0	0.0	5.8	12.5	4.3
10	Дундговь	84.3	0.0	0.0	15.7	0.0	0.0	0.0	6.6	11.7	1.5
11	Завхан	50.8	0.0	23.1	26.7	0.0	0.3	0.0	3.1	11.7	1.3
12	Орхон	99.2	0.0	0.0	0.8	0.0	0.3	0.0	5.3	11.5	4.4
13	Өвөрхангай	62.6	1.6	12.6	23.2	0.0	0.2	0.0	8.5	9.7	3.9
14	Өмнөговь	80.4	0.0	0.0	19.6	0.0	0.3	0.0	9.9	8.3	5.2
15	Сүхбаатар	90.7	0.0	0.0	9.0	0.0	0.3	0.0	9.0	10.5	3.6
16	Сэлэнгэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	1.7
17	Төв	63.6	0.0	0.0	34.9	0.0	0.4	0.0	7.3	14.5	6.1
18	Увс	69.4	0.0	0.0	30.6	0.0	1.1	0.0	3.6	13.7	4.3
19	Ховд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7
20	Хөвсгөл	67.6	0.0	0.0	32.4	0.0	0.0	0.0	9.0	9.0	2.8
21	Хэнтий	73.6	0.0	16.7	9.5	0.2	0.2	0.0	11.9	8.2	3.2
22	Аймгийн дундаж	69.1	0.1	3.3	16.2	0.1	0.2	0.0	5.8	9.9	3.5
23	Улаанбаатар	96.9	3.1	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	6.1	14.1	4.6
24	Улсын дундаж	82.2	1.5	1.7	8.5	0.0	0.3	0.0	5.9	11.9	4.0

Хүүхдийн эрүүл мэнд

Амьд төрсөн 17737 хүүхдийн 51.4 хувь нь эрэгтэй, 48.6 хувь нь эмэгтэй байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 1856 хүүхдээр нэмэгдсэн байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 4.1 хувь нь бага жинтэй буюу 2500 гр-аас доош жинтэй төржээ. Төрөөд 1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн хувь 92.1 байна. Амьгүй төрөлт 1000 нийт төрөлтөд 6.1 байгаа бөгөөд энэ үзүүлэлт баруун бүсийн аймгуудад улс болон аймгийн дүнгээс 2.2-13 промилль-ээр өндөр байна.

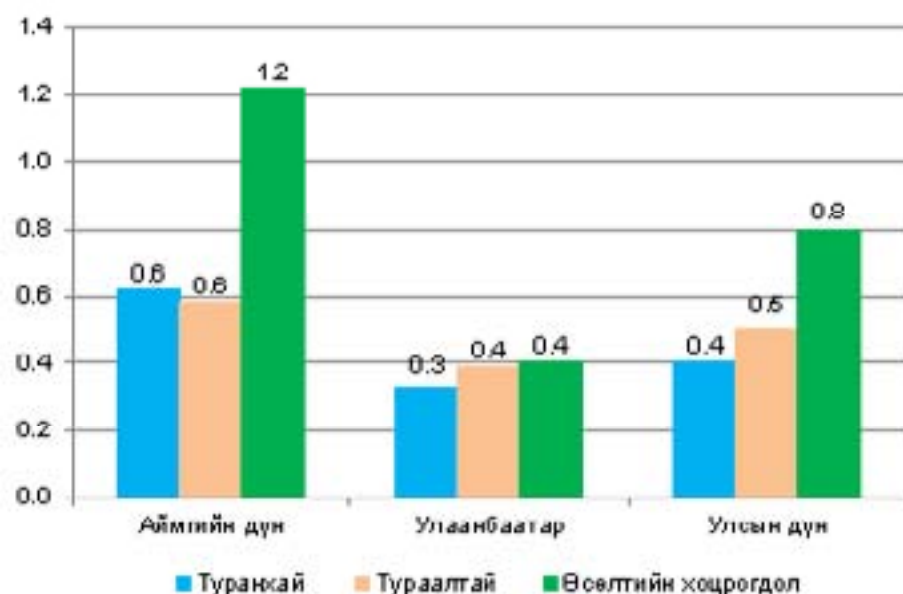
Зураг 6. Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1000 төрөлтөд 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Түүнчлэн Хэнтий /9.8/, Булган /8.5/, Өмнөговь /6.4/ зэрэг аймгуудад аймаг болон улсын дундажаас өндөр үзүүлэлттэй байна.

Тухайн сард улсын хэмжээнд нийт 167746 хүүхэд жинлэсэн байна. Жинлэсэн хүүхдийн 0.43 хувь нь туранхай, 0.5 хувь нь тураалтай байгаа бөгөөд өсөлтийн хоцрогдолтой хүүхэд 0.82 хувийг эзэлж байна

Зураг 7. 5 хүртэлх насны хүүхдийн өсөлтийн хяналт

Эхийн эндэгдэл

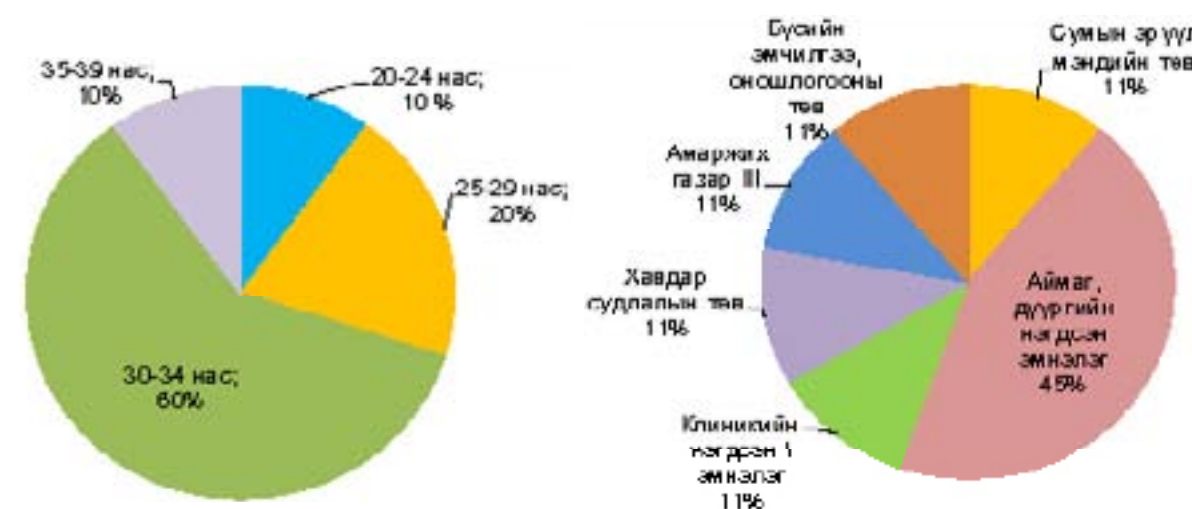
2012 оны эхний 3 сард эхийн эндэгдлийн 10 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 56.4 байна.

Хүснэгт 2. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд 2008-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	40.0	73.5	47.4	69.3	56.4
УБ хот	31.7	99.1	26.6	81.6	59.6
Аймгийн дундаж	45.9	53.9	64.1	68.7	53.5

Эхийн эндэгдлийн нийт тохиолдлыг шалтгаанаар авч үзэхэд жирэмсэн үеийн хүндрэлээр 2, төрөх үеийн хүндрэлээр 1, төрсний дараах үеийн хүндрэлээр 3, жирэмсэн, төрөхөөс үл хамаарах үеийн өвчнөөр 4 эх энджээ.

Зураг 8. Эхийн эндэгдэл насны ангилал, байршлаар, 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Ажил эрхлэлтийн байдлаар авч үзвэл ажилчин 20 хувь, малчин 30 хувь, бусад ажлаар 10 хувь, ажил эрхэлдэггүй 40 хувийг тус тус эзэлж байна.

Эхийн эндэгдлийн 5 (50.0%) тохиолдол Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн бөгөөд 100000 амьд төрөлтөд 59.6, Баян-Өлгий 1 (162.6), Баянхонгор 1 (188.7), Дархан-Уул 1(152.7), Дорнод 1(193.8), Сүхбаатар 1(298.5) ногдож байна.

Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, /1000 амьд төрөлтөд/

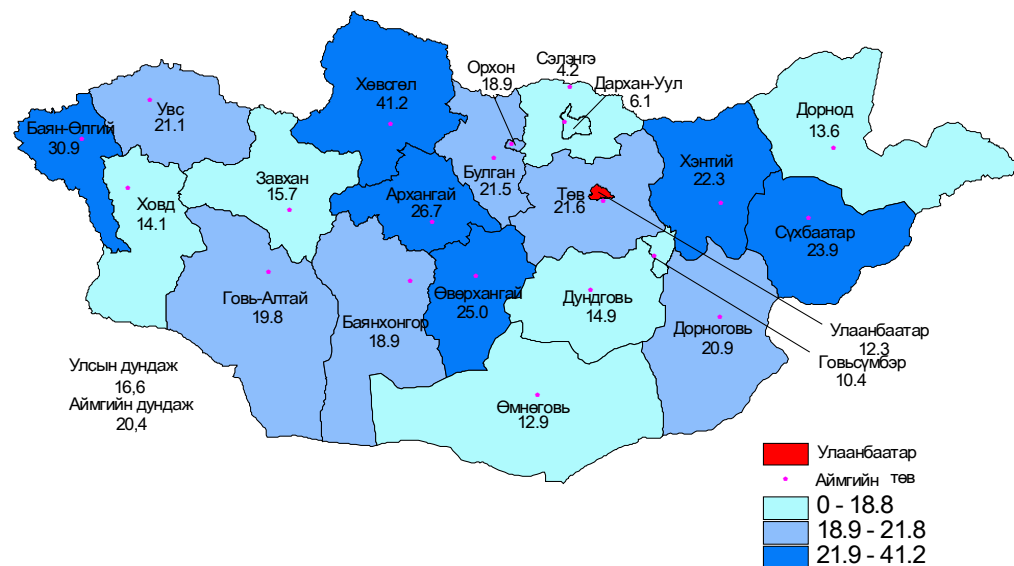
Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар нялхсын эндэгдлийн 294 тохиолдол бүртгэгдэж амьд төрсөн 1000 хүүхдэд 16.6 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 9 тохиолдлоор нэмэгдсэн ч 1000 амьд төрөлтөд ногдох хүүхдийн эндэгдэл 1.9-оор буурсан байна.

Хүснэгт 3. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд / 2008-2011 оны эхний 3 сарын байдлаар/

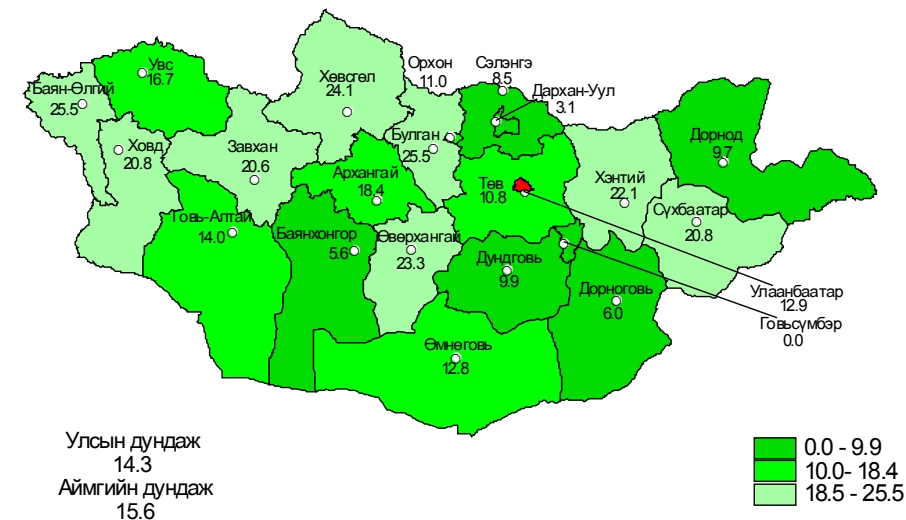
Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	21.6	20.5	22.7	17.9	16.6
УБ хот	20.0	19.1	17.4	15.6	12.3
Аймгийн дундаж	22.7	21.6	25.9	19.9	20.4

Нялхсын эндэгдлийн 50.3 хувь нь 0-6 хоногтойдоо, 11.6 хувь нь 7-28 хоногтойд, 38.0 хувь нь 29 ба түүнээс дээш хоногтойд эндсэн байна.

Нярайн эндэгдэл 1000 амьд төрсөн хүүхдэд 10.5, перинаталь эндэгдэл 14.3 байна. Нэг хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 58.7 хувь нь эрэгтэй, 41.3 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Зураг 9. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд / 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Перинаталь эндэгдлийн түвшин баруун бүсийн аймгууд болох Баян-Өлгий, Увс, Ховд, Завхан зэрэг аймгуудад улсын дунджаас 2.4-9.9 промилль-оор өндөр байна. Түүнчлэн Хөвсгөл, Булган, Өвөрхангай, Сүхбаатар, Хэнтий аймгуудад улсын дунджаас өндөр байна.

Зураг 10. Перинаталь эндэгдэл, 1000 нийт төрөлтөд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар тав хүртэлх насандаа 353 хүүхэд эндсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 7 тохиолдлоор нэмэгдсэн хэдий ч амьд төрсөн 1000 хүүхдэд

Хүснэгт 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2008-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

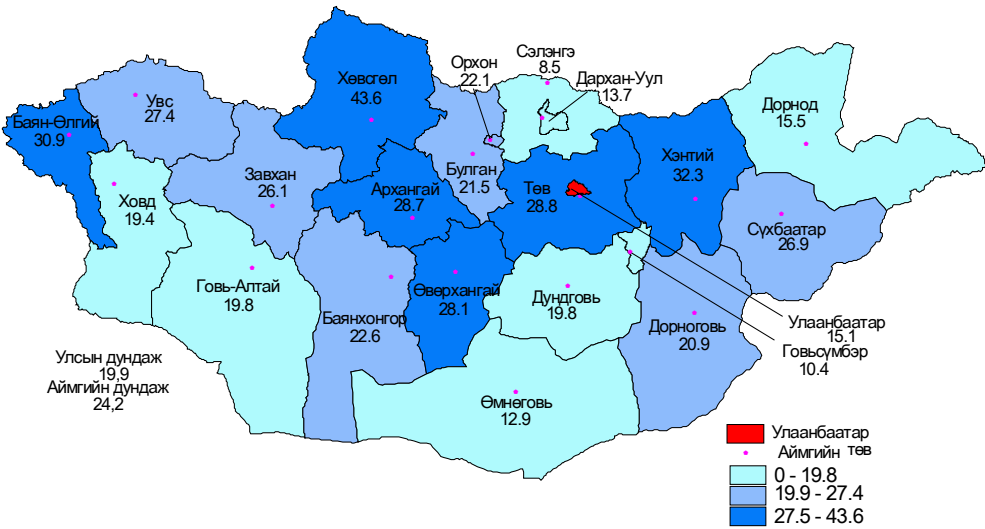
Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	28.3	25.2	28.7	21.8	19.9
УБ хот	23.6	20.9	22.4	18.8	15.1
Аймгийн дундаж	26.3	23.4	33.8	24.4	24.2

Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 56.5 хувь нь эрэгтэй, 43.4 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Хүснэгт 5. Нялхсын болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, 1000 амьд төрөлтөд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл		5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	1.5	6.9	2.4	6.6
Перинаталь үед үүссэн зарим өмгөг	7.8	9.2	7.9	9.2
Төрөлх гажиг, гаж мөргил ба хромосомын эмгэг	2.3	0.9	2.6	0.9
Нас баралтын гадны шалтгаан	0.2	1.4	1.2	2.2
Бусад эрхтэн тогтолцооны өвчин	0.8	1.3	1.3	2.9
Бүгд	103 (12.3)	191 (20.4)	127 (15.1)	226 (24.2)

Зураг 11. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Хүснэгт 6. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, хувиар /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Өвчний бүлэг ВОУА-10	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл						5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл					
	Аймгийн дүн		Улаанбаатар		Улсын дүн		Аймгийн дүн		Улаанбаатар		Улсын дүн	
	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь
Төрийн тийрмэ (перинаталь) үед үүсэх өвч	91	47.8	83	81.2	154	52.4	91	40.3	83	40.8	154	43.8
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	57	29.8	13	12.8	70	23.8	67	29.8	20	15.7	87	24.8
Таралгийн гажил, хав гажил, олонот цогцон	10	5.2	19	18.4	29	9.9	10	4.4	22	17.3	32	9.1
Өвчлөл ба нас баралтын гаднын шалтгаан	14	7.3	2	1.9	18	5.4	25	11.1	10	7.9	35	9.9
Хоол боловсруулал тогтолцооны өвчин	2	1.0	0	0.0	2	0.7	5	2.2	2	1.0	7	2.0
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	7	3.7	2	1.9	9	3.1	12	5.3	3	2.4	15	4.2
Халдварт ба шимсгэлт эвдрэл өвчин	1	0.5	2	1.9	3	1.0	4	1.8	3	2.4	7	2.0
Бусад	9	4.7	2	1.9	11	3.7	12	5.3	4	3.1	16	4.5
Сүгд	191	100.0	103	100.0	294	100.0	220	100.0	127	100.0	353	100.0

Нялхсын эндэгдэл /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

№	Аймаг хотын нэр	Перинаталь нас баралт (амьдамыгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн эрт үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн доогуу үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
	А	1	2	3	5
1	Архангай	18.4	28.7	18.4	2.1
2	Баян-Өлгий	25.5	30.9	6.5	4.9
3	Баянхонгор	5.8	18.9	3.8	0.0
4	Булган	25.5	21.5	17.2	0.0
5	Говь-Алтай	14.0	19.8	5.7	0.0
6	Говьсүмбэр	0.0	10.4	0.0	0.0
7	Дархан-Уул	3.1	6.1	3.1	3.1
8	Дорноговь	6.0	20.9	3.0	6.0
9	Дорнод	9.7	13.6	5.8	0.0
10	Дундговь	9.9	14.9	9.9	0.0
11	Завхан	20.8	15.7	7.8	0.0
12	Орхон	11.0	18.9	11.0	1.8
13	Өвөрхангай	23.3	25.0	18.8	1.8
14	Өмнөговь	12.8	12.9	6.5	3.2
15	Сүхбаатар	20.8	23.9	14.9	6.0
16	Сэлэнгэ	8.5	4.2	4.2	0.0
17	Төв	10.8	21.6	10.8	3.6
18	Увс	18.7	21.1	10.5	2.1
19	Ховд	20.8	14.1	3.5	0.0
20	Хөвсгөл	24.1	41.2	19.4	0.0
21	Хэнтий	22.1	22.3	12.4	2.5
22	Аймгийн дундаж	15.6	20.4	9.6	1.7
23	Улаанбаатар	12.9	12.3	6.9	2.1
24	Улсын дундаж	14.3	18.6	8.3	1.9

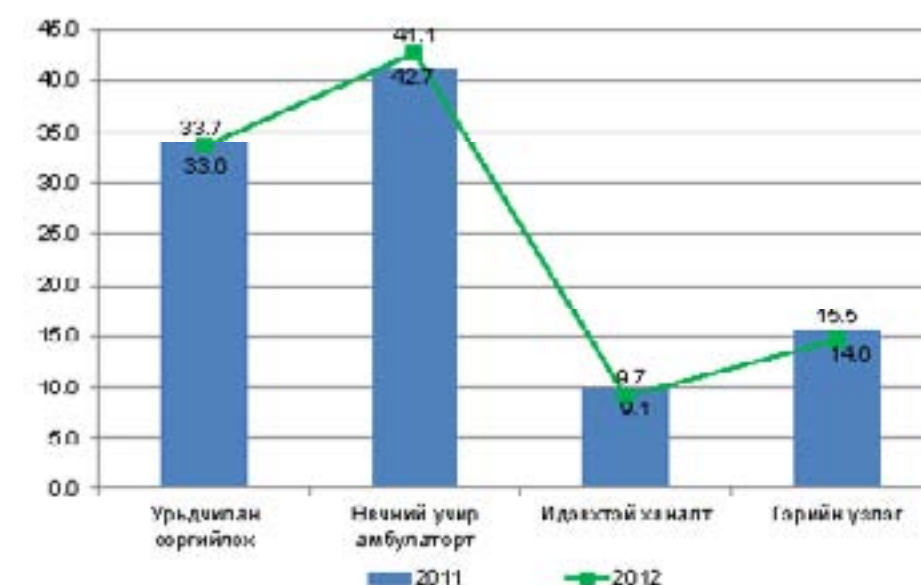
БҮЛЭГ III. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БҮЛЭГ 3. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

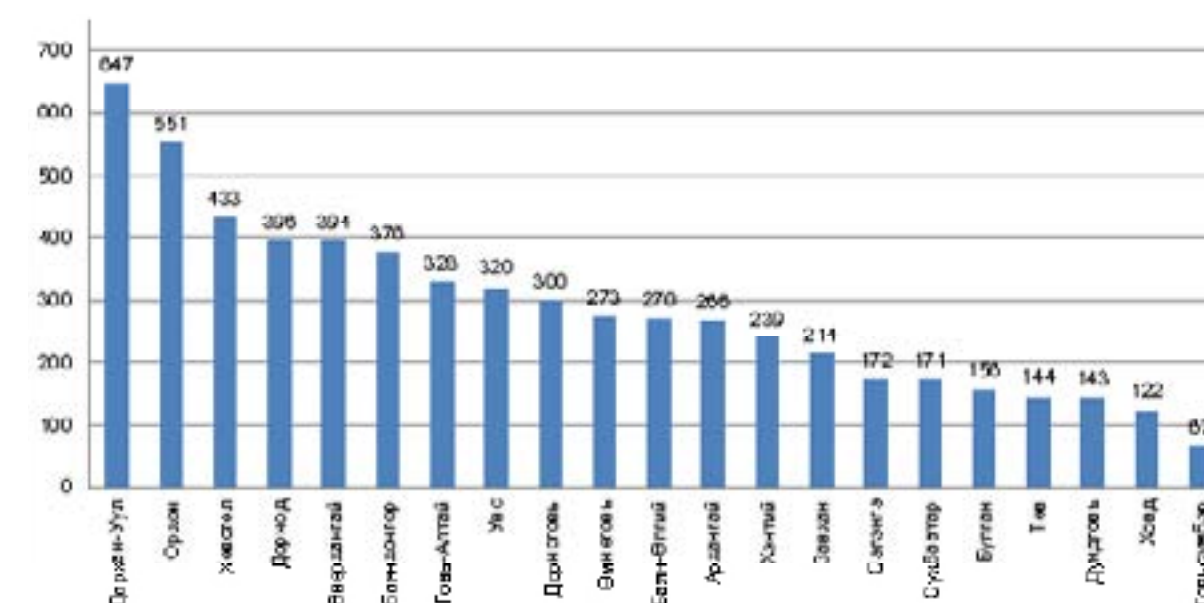
Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний 3 сард амбулаторт нийт 3973686 үзлэг хийгдсний 33.6 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 42.6 хувийг өвчний учир амбулаторт, 9.1 хувийг идэвхитэй хяналт, 14.6 хувийг гэрийн идэвхитэй болон дуудлагын үзлэг эзэлж байна. Амбулатороор хийгдсэн үзлэгийн 16.2 хувийг сумын эмчийн үзлэг, 28.1 хувийг аймаг дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн эмчийн үзлэг, 40.3 хувийг өрхийн эмчийн үзлэг эзэлж байна.

Зураг 12. Амбулаторийн үзлэгийн төрөл, хувиар /2011-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Амбулаторийн үзлэгээр халдварт бус өвчлөлийн 319150 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс өвчлөл 10.5 хувиар нэмэгджээ. Бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн 25512 тохиолдол буюу 7.9 хувь нь осол гэмтлийн өвчлөл эзэлж байна. Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар эмнэлэгт 192259 эмчлүүлэгч хэвтэн эмчлүүлж 1510237 ор хоног ашигласан бөгөөд дундаж ор хоног 7.9 байна. Улсын хэмжээнд нийт 19585 эмчлүүлэгчид мэс заслын хагалгаа хийгдсэн бөгөөд Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд 69.5 хувь нь хийгджээ.

Зураг 13. Мэс заслын хагалгаа бодит тоогоор /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Хүснэгт 7. Зонхилон хийгдсэн мэс заслын хагалгаа төрлөөр /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

7 а. Аймаг

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийгдсэн х тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Цочмог мухар хоолой	1952	32.6
2	Эмэгтэйчүүдийн бусад мэс засал	400	6.3
3	Хамар хоолойн мэс засал	266	4.6
4	Цэсний замын мэс засал	278	4.6
5	Үе мөнхийн бусад мэс засал	209	4.3
6	Бусад	106	2.6
7	Нарийн бүүдүүн гадасний мэс засал	128	2.1
8	Нэврийн мэс засал	121	2.0
9	Эр бэлэг эрхтний бусад мэс засал	96	1.6
10	Нүдний бусад мэс засал	90	1.6

7 б. Улаанбаатар

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийгдсэн х тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Үе мөнхийн бусад мэс засал	1368	10.2
2	Цочмог мухар олгойн	1016	7.8
3	Нүдний бусад мэс засал	892	6.1
4	Эмэгтэйчүүдийн бусад мэс засал	616	6.0
5	Цэсний замын мэс засал	775	6.7
6	Хамар хоолойн мэс засал	715	6.3
7	Эрүү нүүрний мэс засал	696	3.9
8	Бусад	467	3.4
9	Нарийн бүүдүүн гадасний мэс засал	301	2.6
10	Тархи нугасны	326	2.4

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар аймгийн дүнгээр нийт мэс заслын хагалгааны 32.6 хувийг цочмог мухар олгойн төрлийн мэс засал эзэлж байгаа бол Улаанбаатар хотод үе мөнхийн бусад төрлийн мэс засал хамгийн их буюу 10.2 хувийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар 197.5 мян түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч гүйцэтгэснээс 12.2 хувь нь алсын дуудлага байна. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс түргэн тусламжийн 12.0 мян дуудлагаар, алсын дуудлагын хувь 4.3 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 8. Түргэн тусламжийн дуудлага /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

№	Аймаг	Түргэн тусламжийн дуудлага		Бүх дуудлаганд эзлэх хувь	Нийт алсын дуудлаганд эзлэх хувь
		Бүгд	Алсын дуудлага		
1	Архангай	7053	1940	3.0	8.1
2	Баян-Өлгий	5370	1670	2.7	6.9
3	Баянхонгор	3913	974	2.0	4.0
4	Булган	4034	908	2.0	4.1
5	Говь-Алтай	5033	940	3.0	3.9
6	Говьсүмбэр	1962	166	1.0	0.6
7	Дархан-Уул	7313	274	3.7	1.1
8	Дорноговь	6935	1014	3.5	4.2
9	Дорнод	4836	777	2.4	3.2
10	Дундговь	4521	1193	2.3	5.0
11	Завхан	5044	963	2.0	4.1
12	Орхон	0050	92	3.1	0.4
13	Өвөрхангай	6797	1967	3.4	8.7
14	Өмнөговь	3140	766	1.6	3.2
15	Сүхбаатар	5090	1371	3.0	5.7
16	Сэлэнгэ	9894	1511	5.0	6.3
17	Төв	3752	1490	2.9	0.2
18	Увс	5050	1367	2.9	5.6
19	Ховд	5126	393	2.6	1.6
20	Хөвсгөл	9311	1678	4.7	7.0
21	Хэнтий	6287	1316	3.2	5.5
22	Аймгийн дүн	120826	22930	61.1	96.3
23	Улаанбаатар	76764	1135	30.9	4.7
24	Улсын дүн	197099	24000	100.0	100.0

Түргэн тусламжийн үндэсний төвд

Нийт 58 алсын дуудлага хүлээн авч 40(69%)-д төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмч нар орон нутагт очиж тусламж үйлчилгээ үзүүлж, 18 (31%)-д утсаар зөвлөгөө өгсөн бөгөөд 55 хувьд нь мэс заслын эмчилгээ хийсэн байна.

Хүснэгт 9. Түргэн тусламжийн дуудлага /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

№	Аймаг, дүүргийн нэр	Хүлээн авсан дуудлага		Орон нутагт очиж тусламж үйлчилгээ үзүүлэхэд ашигласан тээврийн хэрэгсэл		Утсаар зөвлөгөө өгсөн
		тоо	хувь	машин	онгоц	
1	Хэнтий	6	10.3	5	-	1
2	Сүхбаатар	5	8.6	3	-	2
3	Булган	5	8.6	4		1
4	Төв	5	8.6		-	5
5	Дархан	5	8.6	5	-	
6	Өвөрхангай	4	6.9	2		2
7	Дундговь	4	6.9	3	-	1
8	Архангай	3	5.2	2	-	1
9	Баянөлгий	3	5.2	-	2	1
10	Дорнод	3	5.2	1	2	
11	Орхон	2	3.4	1	-	1
12	Өмнөговь	2	3.4	1	-	1
13	Увс	2	3.4		2	
14	Сэлэнгэ Зүүн хараа	2	3.4	1		1
15	Сэлэнгэ	1	1.7	1		
16	Хөвсгөл	1	1.7		1	
17	Завхан	1	1.7	-	1	
18	Налайх	1	1.7	1		
19	Баянхонгор	1	1.7	-	1	
20	Багануур	2	3.4	1		1
	Нийт	58	100.0	31	9	18

Зураг 14. Түргэн тусламжийн дуудлагын төрөл /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Хүүхдийн мэс заслын дуудлаганд төрөлхийн хүүхдийн улаан хоолойн битүүрэл, төрөлхийн хошног битүүрэл, цусны эмгэг, шээсний сүвийн гаж хөгжил, гэдэсний урд хэсгийн хана цоорхой гэх зэрэг нярайн эрхтэн системийн гаж хөгжил өвчлөлөөр дуудлаганд ЭХЭМТ-ийн нярайн мэс заслын эмч нар багаар явсан дуудлага 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар 10 удаа явсан байна.

Амбулаторийн үзлэгийн төрөл, хувиар /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/							
№	Аймаг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	Гарийн идэвхтэй эмнэлгын хувь	Сумын эмчийн хувь	Аймаг д Улслагийн хувь	Өрхийн эмчийн хувь	Маг з амбулаторийн үзлэгийн хувь
А	Б	1	2	3	4	5	6
1	Архангай	32.7	13.5	47.7	29.9	19.5	0.9
2	Баян-Өлгий	20.7	13.9	33.5	24.0	30.3	1.0
3	Баянхонгор	35.2	22.0	48.5	24.0	20.2	0.9
4	Булган	31.7	4.0	59.2	20.2	0.9	0.9
5	Говь-Алтай	20.0	19.4	33.0	133.7	240.0	1.2
6	Говьсүмбэр	39.0	4.2	0.1	05.1	10.1	2.2
7	Дархан-Уул	43.0	14.2	11.5	20.7	40.2	1.9
8	Дорноговь	34.9	14.0	39.9	24.5	27.2	1.7
9	Дорнод	30.1	12.0	27.4	31.0	39.5	1.2
10	Дундговь	33.7	3.5	40.0	42.1	14.9	1.0
11	Завхан	30.0	10.3	44.3	23.7	20.2	1.3
12	Орхон	35.9	13.1	1.2	24.2	32.7	1.7
13	Өвөрхангай	21.0	11.1	30.3	20.0	27.5	0.0
14	Өмнөговь	37.2	5.4	43.0	20.5	19.5	1.1
15	Сүхбаатар	27.9	4.9	43.7	34.0	10.9	1.2
16	Сэлэнгэ	35.3	9.4	35.5	37.4	21.9	0.9
17	Төв	34.4	5.4	30.9	43.9	15.9	0.7
18	Увс	20.1	9.2	49.3	20.9	20.1	1.1
19	Ховд	20.7	19.1	32.2	33.0	33.3	1.2
20	Хөвсгөл	30.2	12.0	57.2	10.0	10.0	1.2
21	Хэнтий	20.7	0.0	40.9	20.1	10.9	1.3
22	Аймгийн дүн	32.0	11.6	35.3	32.5	36.0	1.2
23	Улаанбаатар	34.9	13.0	0.0	24.0	43.9	1.7
24	Улсын дүн	33.0	12.7	16.2	28.1	40.3	1.4

Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/															
№	Аймаг	Хэслэн авчлан	Гарсан авчлан	Ор хонг	Эмнэлгийн нас баралт	Энгийн хувь	Хонг болоогүй нас баралт	Хонг болоогүй нас баралт	Унаас 8-24 үеийн нас баралт	8-24 үеийн нас баралт хувь	Эмнэлгийн нас баралт	Эмнэлгийн нас баралт хувь	Эмнэлгийн нас баралт	Орны өмд ашиглалт	Фонд ашиглалт хувь
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Архангай	0000	0272	40470	30	0.1	0	10.7	3	30.0	0340.5	72.9	87.0	7.0	9.9
2	Баян-Өлгий	0139	7320	03105	32	0.1	7	21.9	3	42.9	7743.5	100.7	122.1	0.2	12.4
3	Баянхонгор	0041	0003	42291	31	0.2	10	33.3	0	00.0	0077.5	04.0	102.7	7.4	11.4
4	Булган	0040	3791	30019	20	0.1	2	10.0	0	0.0	3020.5	79.0	93.0	0.0	9.0
5	Говь-Алтай	0047	4004	31070	25	0.1	3	12.0	1	33.3	4170	09.4	04.1	7.0	9.2
6	Говьсүмбэр	0034	1223	9507	4	0.2	2	30.0	1	30.0	1230.5	90.7	110.0	7.7	11.7
7	Дархан-Уул	0500	0544	55707	31	0.1	0	23.0	4	50.0	0571.5	97.4	110.1	0.2	11.9
8	Дорноговь	0030	3000	20399	9	0.1	9	20.3	2	40.0	3041.5	77.0	94.0	7.4	10.9
9	Дорнод	0090	4005	40400	40	0.1	7	10.3	9	71.4	4909	02.0	100.1	0.1	10.1
10	Дундговь	0030	3170	20200	40	0.2	0	30.0	9	02.9	3222.5	37.9	100.0	0.1	10.0
11	Завхан	0110	4004	42070	23	0.1	3	13.0	3	100.0	5012.5	00.1	02.0	0.9	0.0
12	Орхон	0079	4090	40010	27	0.2	0	20.0	9	02.9	9120	00.3	103.4	7.0	11.0
13	Өвөрхангай	0493	0293	50037	40	0.2	10	33.3	11	00.0	0417	00.0	97.7	7.9	10.2
14	Өмнөговь	0037	3100	22001	19	0.1	3	20.0	2	00.7	3219	77.9	94.4	7.0	11.1
15	Сүхбаатар	0413	3451	29019	20	0.1	9	23.0	2	40.0	3442	91.9	111.0	0.4	10.9
16	Сэлэнгэ	0230	0105	49110	20	0.1	7	20.9	9	71.4	0104.5	70.7	93.4	7.9	9.9
17	Төв	4479	4427	30795	20	0.2	7	33.0	1	14.3	4400	00.0	103.2	0.2	10.9
18	Увс	0049	0000	30140	20	0.1	0	23.1	2	33.3	5071.5	79.0	90.7	7.0	11.4
19	Ховд	0021	0105	40905	20	0.1	0	21.4	3	50.0	0027	00.3	103.4	7.9	11.3
20	Хөвсгөл	0040	7021	50750	04	0.2	10	33.0	9	31.3	0017	00.0	103.0	0.7	12.0
21	Хэнтий	4070	4022	30510	20	0.1	7	23.0	3	42.9	4717.5	04.1	102.0	7.7	10.9
22	Аймгийн дүн	107319	108907	321180	502	0.1	142	34.4	72	50.7	10984	82.7	100.3	7.3	10.7
23	Улаанбаатар	07919	04222	009031	009	0.1	109	21.4	04	49.9	00329	70.2	92.9	0.0	9.9
24	Улсын дүн	195233	198109	1510237	1051	0.1	291	23.0	120	50.2	19229	79.0	90.5	7.9	10.1

БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ 4. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар амбулаторит бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн дийлэнхи буюу 21.8 хувь нь амьсгалын тогтолцооны өвчлөл эзэлж байна.

Хүснэгт 10. Амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

№	ӨОУА-10 нэршил	Амбулаторийн өвчлөл		
		Тох.тоо	10000 хүн амд	Нийт тох-д эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	108298	388.68	21.8
2	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	68918	247.34	13.9
3	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	62474	224.22	12.6
4	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	57104	204.94	11.5
5	Өвчлөл ба нэс баралтын гадны шалтгаан	31823	114.21	6.4
6	Жирэмсэн, төрөлт, төрсний дараах үе	27883	99.96	5.6
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	27068	97.14	5.5
8	Арьс ба халимны өвчин	19131	68.66	3.9
9	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	16672	60.26	3.2
10	Яс-бүлчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	13768	49.41	2.8

Хүснэгт 11. Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

№	ӨОУА-10 нэршил	Стационарын өвчлөл		
		Тох.тоо	10000 хүн амд	Нийт тох-д эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	37648	138.11	20.9
2	Цус, цус бүтээх эрхтний өвчин	26836	96.31	14.9
3	Жирэмсэн, төрөлт, төрсний дараах үе	26326	94.48	14.6
4	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	20869	74.90	11.6
5	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	19913	71.47	11.1
6	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	181	0.65	0.1
7	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	7021	25.20	3.9
8	Яс-бүлчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	6347	22.78	3.5
9	Арьс ба халимны өвчин	4043	14.51	2.2
10	Хавдар	3888	13.23	2.0

Хүн амын нийт өвчлөл, 10000 хүн амд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Аймаг	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс	51453	1442.8	20755	1189.9	30698	1712.8
Баян-Өлгий	11813	1335.1	4544	1024.4	7269	1847.8
Говь-Алтай	9305	1747.1	3432	1311.2	5873	2188.4
Завхан	9577	1228.4	4831	1303.2	4946	1182.2
Увс	18207	2218.9	8354	1741.3	9853	2690.8
Ховд	4551	590.9	1794	489.4	2757	710.4
Хангайн бүс	109099	2087.0	41037	1594.4	68062	2584.9
Архангай	22883	2883.3	8279	1991.0	14384	3354.8
Баянхонгор	20304	2858.3	7549	2013.3	12755	3275.8
Булган	8078	1498.1	3123	1154.5	4953	1844.1
Орхон	12757	1398.5	5398	1217.5	7359	1589.7
Өвөрхангай	23134	2283.9	8455	1883.8	14679	2874.1
Хөвсгөл	22185	1920.1	8233	1451.9	13952	2372.2
Төвийн бүс	94249	2078.5	37450	1880.9	56799	2491.5
Говьсүмбэр	4791	3525.1	1884	2790.3	2907	4250.8
Дархан-Уул	23842	2478.2	9453	2035.7	14189	2893.2
Дорноговь	11223	1885.2	4835	1580.8	6388	2208.3
Дундговь	8022	1575.3	2345	1228.2	3677	1921.7
Өмнөговь	15278	2443.8	6352	2050.4	8924	2830.3
Сэлэнгэ	18234	1847.2	8358	1294.1	9878	1997.9
Төв	17081	1994.1	8425	1480.2	10656	2523.2
Зүүн бүс	38455	2049.0	15884	1681.2	22791	2411.5
Дорнод	18892	2388.8	7184	2074.3	9508	2897.4
Сүхбаатар	8400	1827.8	3108	1202.5	5292	2054.7
Хэнтий	13383	2018.7	5372	1843.4	7991	2384.9
Улаанбаатар	202459	1599.5	83088	1382.4	119371	1795.7

Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт	2012 он I улирал
---------------------------------	------------------

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэгч 10 шалтгаан
/2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Аймаг	Мэдрэлний тогтолцооны өвчин	Эрх- сүрдэний тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол- шингээл эргэлтийн өвчин	Шээс бэлгэцний тогтолцооны өвчин
-------	-----------------------------------	--	-----------------------------------	--	---

Баруун бүс

Балн-Өлгий	58.2	201.0	297.5	173.3	276.7
Говь-Алтай	134.2	299.9	377.8	248.8	287.7
Увсхан	103.1	243.2	375.3	149.1	277.5
Увс	80.8	383.8	667.8	280.9	347.3
Ховд	33.0	96.5	190.9	58.6	61.8
Бүсийн дүн	76.9	232.3	376.5	171.3	246.5

Хангайн бүс

Архангай	210.2	427.3	588.0	453.8	405.8
Баянхонгор	134.5	332.8	579.7	462.9	340.9
Булган	98.7	283.3	339.1	182.5	263.0
Орхон	36.7	191.0	384.2	161.7	172.1
Өвөрхангай	133.4	329.2	575.7	383.2	286.3
Хөвсгөл	82.7	299.7	452.2	296.4	225.7
Бүсийн дүн	114.3	310.2	483.2	337.7	276.8

Төвийн бүс

Говьсүмбэр	161.9	464.3	1238.3	446.1	380.4
Дархан-Уул	67.5	336.2	584.6	381.8	354.6
Дорноговь	106.0	208.5	964.0	228.9	280.4
Дундговь	78.7	236.2	346.4	282.3	221.0
Өмнөговь	100.1	231.0	947.4	342.7	222.7
Сэлэнгэ	71.5	231.5	487.6	224.8	210.6
Төв	147.6	318.7	446.0	361.5	288.9
Бүсийн дүн	96.8	274.1	582.9	310.0	264.8

Зүүн бүс

Дорнод	65.5	223.4	696.7	526.9	176.4
Сүхбаатар	113.9	168.0	490.1	299.1	174.8
Хэнтий	93.7	214.5	689.2	324.2	172.1
Бүсийн дүн	88.8	205.0	607.0	381.8	174.4

Улаанбаатар

Улаанбаатар	97.10	171.4	247.0	193.2	146.6
Улаан дүн	87.14	224.2	888.7	247.8	204.8

2012 он I улирал	Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт
------------------	---------------------------------

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэгч 10 шалтгаан
/2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Аймаг	Жирэмсэн, таралт тархигийн дрезал үе	Арьс ба халхны өвчин	Нүд ба түүний дрезалын өвчин	Яв-бууцны тогтолцоо ба халхны өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гэднэ шалтгаант буудал тодорхой эмгэг
-------	---	----------------------------	---------------------------------	---	--

Баруун бүс

Балн-Өлгий	114.9	39.2	10.7	66.0	24.8
Говь-Алтай	125.2	49.6	44.9	51.4	61.0
Увсхан	84.3	30.2	11.1	40.3	29.8
Увс	106.7	81.4	16.8	96.2	43.0
Ховд	44.3	17.7	3.0	44.1	7.3
Бүсийн дүн	84.0	48.1	16.6	42.8	31.0

Хангайн бүс

Архангай	96.2	62.8	50.5	96.8	36.4
Баянхонгор	111.5	139.7	132.4	86.4	59.1
Булган	72.5	28.8	28.0	36.2	34.9
Орхон	96.6	81.6	23.6	51.0	51.4
Өвөрхангай	87.6	96.2	59.2	98.6	68.4
Хөвсгөл	121.2	77.9	116.7	36.5	48.8
Бүсийн дүн	88.8	88.4	78.2	68.6	40.2

Төвийн бүс

Говьсүмбэр	147.9	183.2	92.7	109.6	132.4
Дархан-Уул	96.6	108.3	108.2	43.4	102.7
Дорноговь	91.0	80.8	32.4	94.1	101.3
Дундговь	83.7	46.6	33.2	70.1	29.8
Өмнөговь	96.8	58.7	50.6	84.8	96.3
Сэлэнгэ	72.7	44.2	53.8	32.1	53.4
Төв	51.0	80.2	109.5	48.2	36.2
Бүсийн дүн	82.2	76.7	71.8	68.4	72.8

Зүүн бүс

Дорнод	102.0	69.8	63.8	72.8	86.4
Сүхбаатар	97.3	93.6	15.5	45.7	40.5
Хэнтий	86.9	72.1	48.3	81.6	45.9
Бүсийн дүн	95.4	77.2	45.1	68.5	43.3

Улаанбаатар

Улаанбаатар	108.9	66.0	54.7	40.8	186.7
Улаан дүн	100.0	88.7	68.2	48.4	114.2

Хүн амын нийт өвчлөл, насны ангилалаар 2012 оны эгний 3 сарын байдлаар																					
ой нэг	0-1 насны	1-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-19 нас	20-24 нас	25-29 нас	30-34 нас	35-39 нас	40-44 нас	45-49 нас	50-54 нас	55-59 нас	60-64 нас	65-69 нас	70-74 нас	75-79 нас	80-84 нас	85-89 нас	90-94 нас	95-99 нас
Баруун бүс																					
Баян-Өлгий	370	733	418	507	629	920	1179	977	847	864	942	874	788	434	1361						
Говь-Алтай	580	874	447	424	406	748	794	726	694	726	692	666	499	315	754						
Завхан	807	1306	316	346	362	538	589	703	706	737	688	632	482	367	1011						
Увс	1291	2136	828	743	882	1083	1112	1144	1109	1107	1320	1116	736	467	1136						
Ховд	428	573	178	167	249	287	301	306	390	386	328	328	198	118	386						
Хангайн бүс																					
Архангай	1670	2437	1174	1163	1109	1444	1689	1680	1682	1790	1783	1637	1282	829	1784						
Баянхонгор	1362	2017	1197	1112	1216	1677	1830	1624	1636	1282	1311	1174	780	607	1340						
Булган	496	922	316	332	402	480	522	531	586	608	646	662	482	321	792						
Орхон	711	1143	538	673	812	1078	1053	916	922	911	1080	894	583	419	1024						
Өвөрхангай	1616	2964	1692	1404	1312	1749	1820	1620	1690	1488	1421	1294	961	696	1767						
Хөвсгөл	1713	2536	909	888	1192	1629	1724	1471	1601	1647	1686	1681	1173	741	1766						
Төвийн бүс																					
Говьсүмбэр	266	816	234	267	283	284	377	340	336	313	287	287	187	139	312						
Дархан-Уул	1040	2343	1274	1378	1286	2064	1766	1836	1722	1642	1882	1673	1210	886	1679						
Дорноговь	893	1476	678	698	617	902	889	896	762	637	691	688	516	366	787						
Дундговь	273	678	323	309	291	426	439	391	433	430	449	449	293	197	641						
Өмнөговь	1270	2324	1112	1110	907	1108	1216	1007	846	826	873	713	519	364	1082						
Сэлэнгэ	1036	2162	966	967	880	1161	1062	1147	997	1009	1224	1141	888	648	1086						
Төв	777	1917	842	794	923	1111	1211	1206	1230	1194	1336	1434	1020	604	1462						
Зүүн бүс																					
Дорнод	1224	2260	1606	934	920	1171	1277	1112	1147	936	989	980	766	443	1029						
Сүхбаатар	838	1201	397	363	904	663	612	674	480	436	564	564	406	231	688						
Хэнтий	1122	1877	800	798	903	882	879	886	824	763	821	809	618	369	1022						
Улаанбаатар																					
Улаанбаатар	8889	16281	7293	6879	9613	17686	17421	16488	16067	13626	16746	16106	12716	6941	20000						

Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэгч 10 шалтгаан 2012 оны эгний 3 сарын байдлаар					
Аймаг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх-сүлдэсн тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсний тогтолцооны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	33.8	131.8	178.8	92.9	159.9
Говь-Алтай	33.8	128.2	129.4	114.2	112.1
Завхан	84.3	130.1	118.2	73.8	147.1
Увс	37.8	132.1	188.3	74.1	119.3
Ховд	24.8	83.9	120.7	39.3	38.4
Бүсийн дүн	41.6	116.0	143.7	76.3	116.9
Хангайн бүс					
Архангай	48.8	147.2	198.3	72.3	138.2
Баянхонгор	47.1	112.3	188.3	74.7	89.9
Булган	58.8	145.4	149.9	82.1	118.2
Орхон	19.8	81.8	109.4	88.8	57.8
Өвөрхангай	17.8	188.8	198.8	87.8	83.7
Хөвсгөл	33.2	122.3	181.7	73.8	92.3
Бүсийн дүн	34.2	117.6	164.1	83.7	92.9
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	27.2	142.7	318.8	79.9	187.4
Дархан-Уул	18.9	112.2	183.2	84.7	71.9
Дорноговь	48.9	71.7	194.3	81.3	88.8
Дундговь	49.9	137.1	218.1	181.8	93.4
Өмнөговь	38.1	59.2	148.8	44.9	39.4
Сэлэнгэ	13.1	32.9	99.7	17.2	34.8
Төв	41.3	84.4	191.7	42.1	88.3
Бүсийн дүн	29.8	88.8	147.2	68.4	69.9
Зүүн бүс					
Дорнод	28.2	98.7	142.8	73.1	88.7
Сүхбаатар	41.9	89.1	184.3	82.8	78.7
Хэнтий	42.3	77.8	229.1	72.2	52.8
Бүсийн дүн	36.2	86.7	177.4	78.8	66.8
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	43.64	89.4	114.2	79.8	62.2
Улаан дүн	22.88	88.8	126.1	71.6	74.8

Стационарын амьжирлын тэргүүлэг 10 шалтгаан /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/					
Аймаг	Энгийн өслөг, таррах төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	Яв булчин, холбох н хэдсгийн өвчин	Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дүгээр
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	114.0	12.5	3.6	44.9	10.7
Говь-Алтай	100.1	10.3	33.0	20.7	24.0
Завхан	83.5	10.7	31.0	20.9	13.3
Увс	100.4	17.2	30.1	13.0	10.1
Ховд	43.9	10.5	10.0	30.4	0.2
Бүсийн дүн	88.4	14.7	20.2	28.6	18.4
Хангайн бүс					
Архангай	90.0	7.1	27.1	10.1	10.2
Баянхонгор	111.5	24.2	17.4	27.1	19.0
Булган	03.4	10.3	31.7	10.5	11.7
Орхон	94.0	0.0	27.1	20.5	23.4
Өвөрхангай	84.3	12.0	29.2	14.0	15.9
Хөвсгөл	90.1	14.0	19.9	12.4	14.1
Бүсийн дүн	81.6	18.2	26.0	17.4	14.4
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	121.4	17.7	20.0	21.3	19.1
Дархан-Уул	93.0	20.1	30.3	20.4	30.4
Дорноговь	09.2	14.9	22.3	37.0	24.2
Дундговь	02.4	19.9	33.0	40.5	13.9
Өмнөговь	00.5	10.7	29.0	10.5	21.0
Сэлэнгэ	05	2.1	0.0	3.0	0.5
Төв	00.0	10.1	24.0	21.0	7.2
Бүсийн дүн	05.5	12.2	24.7	20.2	18.8
Зүүн бүс					
Дорнод	100.2	22.0	00.2	24.5	27.0
Сүхбаатар	94.0	23.0	39.0	24.0	24.0
Хэнтий	04.4	11.9	47.0	33.4	13.0
Бүсийн дүн	93.1	19.1	49.0	28.4	17.1
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	107.8	15.1	23.4	23.0	29.0
Улаын дүн	84.0	14.6	28.1	21.8	21.6

2012 он I улирал

Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт

Стационарын нийт өслөг, насны ангиллаар /
2012 оны эхний 3 сарын байдлаар /

Аймаг	0-14 нас	1-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-19 нас	20-24 нас	25-29 нас	30-34 нас	35-39 нас	40-44 нас	45-49 нас	50-54 нас	55-59 нас	60-64 нас	65-69 нас
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	202	439	211	244	330	002	707	034	029	503	549	510	492	291	90.1
Говь-Алтай	312	303	143	182	182	355	301	320	291	205	310	293	233	104	39.1
Завхан	324	377	111	132	170	340	300	421	404	300	300	351	270	249	010
Увс	300	477	174	203	277	442	449	412	302	305	427	357	259	159	429
Ховд	313	374	94	03	141	210	220	214	241	230	210	219	140	85	292
Хангайн бүс															
Архангай	014	547	104	199	274	513	527	405	439	444	404	429	350	250	503
Баянхонгор	3302	3491	020	402	135	103	209	570	505	443	425	304	303	351	237
Булган	200	414	130	100	221	223	229	234	250	252	291	290	231	154	404
Орхон	391	302	104	113	212	470	410	391	370	330	373	352	234	102	302
Өвөрхангай	010	099	202	227	274	579	529	402	414	304	400	341	202	237	001
Хөвсгөл	979	055	190	107	379	594	040	511	523	401	571	505	422	277	774
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	91	200	41	02	71	77	93	100	90	70	00	09	47	44	94
Дархан-Уул	577	707	107	214	290	577	501	500	402	410	475	301	330	201	024
Дорноговь	429	509	115	144	105	331	279	272	224	195	225	220	100	144	370
Дундговь	200	409	110	104	135	224	237	175	210	210	219	229	159	125	410
Өмнөговь	300	404	120	122	144	319	204	220	210	170	192	173	110	92	310
Сэлэнгэ	111	257	01	04	74	90	93	104	122	102	149	139	122	01	220
Төв	400	509	110	137	219	202	291	299	300	203	292	330	240	179	400
Зүүн бүс															
Дорнод	441	400	103	112	193	413	415	335	339	270	342	359	279	191	504
Сүхбаатар	307	379	07	93	104	320	310	270	234	105	232	230	189	110	279
Хэнтий	543	050	197	149	252	330	205	290	200	232	200	200	234	159	403
Улаанбаатар															
Улаанбаатар	5939	6966	2136	2099	3496	7822	7623	6674	6272	5009	5740	5626	4719	3841	9006

Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт	2012 он I улирал
---------------------------------	------------------

Стационарт гэвтэн эмчлүүлэгчид, тусламж үйлчилгээний шатлалаар, гурвнар /2012 оны эгний 3 сарын байдлаар/

	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Балынхонгор	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Бага эмчийн ортой салбарт	Хувийн эмнэлэгт	Бусад байлаг сум бүр
--	-------------------------------	-------------	---------------------	----------------	-----------------	-------------------------	---------------------------	-----------------	----------------------

Баруун бүс									
Баруун бүс	29.7	12.9	9.6	33.0	2.1	0.5	0.0	8.7	1.9
Балынхонгор	32.2	0.0	18.2	32.7	0.0	0.0	0.0	12.5	+3
Говь-Алтай	43.7	0.0	8.7	32.4	0.0	3.6	0.0	6.8	+7
Завхан	32.0	0.0	5.8	38.8	11.9	0.0	0.0	11.4	0.0
Увс	47.1	0.0	10.2	38.3	0.0	0.0	0.0	+3	0.2
Хөвд	0.0	12.9	2.3	24.5	0.0	0.0	0.0	7.2	0.0

Хангайн бүс									
Хангайн бүс	27.8	16.2	6.8	31.9	1.7	0.6	0.0	14.9	0.0
Архангай	39.4	0.0	10.1	36.5	0.0	1.2	0.0	12.8	0.0
Балынхонгор	52.5	0.0	5.6	28.6	0.0	1.5	0.0	11.7	0.0
Булган	36.2	0.0	10.8	36.4	0.0	0.0	0.0	16.6	0.0
Орхон	0.0	73.6	0.0	2.6	0.0	0.0	0.0	23.0	0.7
Өвөрхангай	0.0	32.4	2.1	43.5	9.1	0.7	0.0	12.1	0.0
Хөвсгөл	36.4	0.0	11.0	37.4	0.0	0.0	0.0	15.3	0.0

Төвийн бүс									
Төвийн бүс	48.8	0.0	3.4	28.1	5.4	0.0	0.0	11.0	3.3
Говьсүмбэр	68.4	0.0	0.0	14.2	0.0	0.0	0.0	0.0	17.3
Дархан-Уул	65.6	0.0	0.0	11.2	0.0	0.0	0.0	23.2	0.0
Дорноговь	44.1	0.0	2.8	21.7	17.4	0.0	0.0	6.1	7.9
Дундговь	54.2	0.0	9.6	28.5	0.0	0.0	0.0	7.7	0.0
Өмнөговь	55.3	0.0	5.9	33.7	0.0	0.0	0.0	5.1	0.0
Сэлэнгэ	31.8	0.0	5.9	27.4	14.3	0.0	0.0	13.4	7.1
Төв	37.4	0.0	0.0	59.3	0.0	0.0	0.0	3.4	0.0

Зүүн бүс									
Зүүн бүс	30.4	23.9	7.5	24.3	3.2	1.6	0.0	6.2	3.1
Дорнод	0.0	63.1	9.5	19.3	0.0	0.0	0.0	+2	3.9
Сүхбаатар	58.0	0.0	4.6	31.6	0.0	0.0	0.0	5.8	0.0
Хэнтий	42.0	0.0	7.6	24.0	8.9	4.4	0.0	8.5	+6

Улаанбаатар									
Улаанбаатар	82.0	0.0	0.0	695.0	0.8	0.0	0.0	14.8	0.0

2012 он I улирал	Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт
------------------	---------------------------------

Амбулаторт бүртгэгдсэн өвчлөл, тусламж үйлчилгээний шатлалаар, гурвнар /2012 оны эгний 3 сарын байдлаар/

	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Балынхонгор	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Бага эмчийн ортой салбарт	Хувийн эмнэлэгт
--	-------------------------------	-------------	---------------------	----------------	-----------------	-------------------------	---------------------------	-----------------

Баруун бүс								
Балынхонгор	23.9	0.0	9.2	20.3	0.0	3.4	23.5	23.7
Говь-Алтай	39.4	0.0	7.2	36.5	0.0	9.7	8.8	2.8
Завхан	18.8	0.0	8.8	39.4	8.4	0.0	29.3	4.8
Увс	22.4	0.0	11.2	38.8	0.0	0.0	27.7	0.0
Хөвд	0.0	0.0	1.2	48.9	0.0	0.0	34.8	17.9

Хангайн бүс								
Архангай	50.7	0.0	4.1	33.4	0.0	0.8	8.3	2.7
Балынхонгор	88.8	0.0	4.3	20.2	0.0	0.9	9.7	4.3
Булган	27.2	0.0	9.8	59.8	0.0	0.0	8.8	0.0
Орхон	18.4	0.0	9.8	2.8	0.0	0.0	71.2	4.8
Өвөрхангай	0.0	44.2	8.8	22.8	10.9	2.4	17.7	1.8
Хөвсгөл	82.8	0.0	8.2	18.9	0.0	0.0	8.3	2.1

Төвийн бүс								
Говьсүмбэр	59.3	0.0	0.0	19.2	0.0	0.0	29.5	0.0
Дархан-Уул	42.4	0.0	0.0	4.9	0.0	0.0	52.2	0.4
Дорноговь	0.0	0.0	2.9	21.7	17.1	0.0	4.9	4.3
Дундговь	47.1	0.0	8.7	38.4	0.0	0.0	7.7	0.0
Өмнөговь	43.8	0.0	10.9	28.8	0.0	0.0	19.3	2.1
Сэлэнгэ	0.0	39.8	3.8	43.7	4.9	0.0	11.3	0.0
Төв	89.8	0.0	0.0	30.8	0.0	0.0	4.2	0.0

Зүүн бүс								
Дорнод	0.0	48.4	10.8	18.2	0.0	0.0	18.9	8.8
Сүхбаатар	88.8	0.0	3.8	24.4	0.0	0.0	9.8	2.4
Хэнтий	34.1	0.0	12.3	30.9	4.4	9.7	8.2	4.4

Улаанбаатар								
Улаанбаатар	89.8	0.0	0.0	8.4	0.0	0.0	9.3	8.3

**5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан
/2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/**

Аймаг	Тухайн насны 1000 хүүхдэд				
	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Чих ба хөхөнцрийн өвчин	Арьс ба халимны өвчин

Баруун бүс

Баян-Өлгий	92.0	3.8	2.0	0.9	3.6
Говь-Алтай	185.3	17.5	4.8	4.5	5.8
Завхан	229.0	14.2	3.9	5.1	3.2
Увс	312.6	15.3	8.4	12.9	9.1
Ховд	95.5	4.0	1.2	1.2	1.6

Хангайн бүс

Архангай	286.5	45.3	7.1	39.7	10.0
Баянхонгор	280.9	31.0	8.2	19.1	11.5
Булган	190.8	11.9	4.1	2.7	3.2
Орхон	152.1	9.1	2.1	3.5	9.5
Өвөрхангай	269.9	31.0	6.8	17.8	15.3
Хөвсгөл	282.8	17.3	6.7	8.7	6.7

Төвийн бүс

Говьсүмбэр	586.3	19.2	0.0	4.6	11.0
Дархан-Уул	282.0	41.0	1.0	13.7	21.7
Дорноговь	286.5	12.1	7.0	6.8	10.6
Дундговь	167.8	7.4	1.8	2.6	3.1
Өмнөговь	452.4	23.0	12.7	43.7	11.7
Сэлэнгэ	255.0	17.1	4.5	12.8	9.0
Төв	222.6	20.4	5.1	2.3	15.2

Зүүн бүс

Дорнод	295.0	48.1	2.2	14.6	9.9
Сүхбаатар	270.5	16.0	6.7	3.7	15.5
Хэнтий	315.8	17.2	8.4	14.2	11.0

Улаанбаатар

Улаанбаатар	111.3	17.0	4.7	4.8	9.5
-------------	-------	------	-----	-----	-----

БҮЛЭГ V. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ 5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

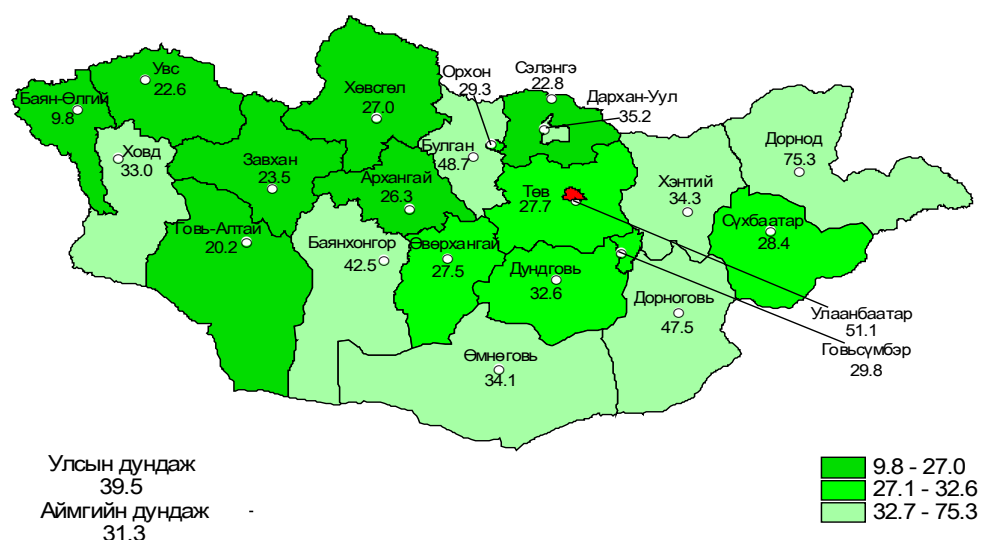
Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний 3 сарын байдлаар 20 төрлийн 10996 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 39.5 ногдож байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгсдийн тоо өнгөрсөн оны мөн үеэс 1137 тохиолдлоор нэмэгдэж 10000 хүн ам тутамд 4.0 хүнээр нэмэгдсэн байна.

Зураг 15. Халдварт өвчний бүтэц, хувиар /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

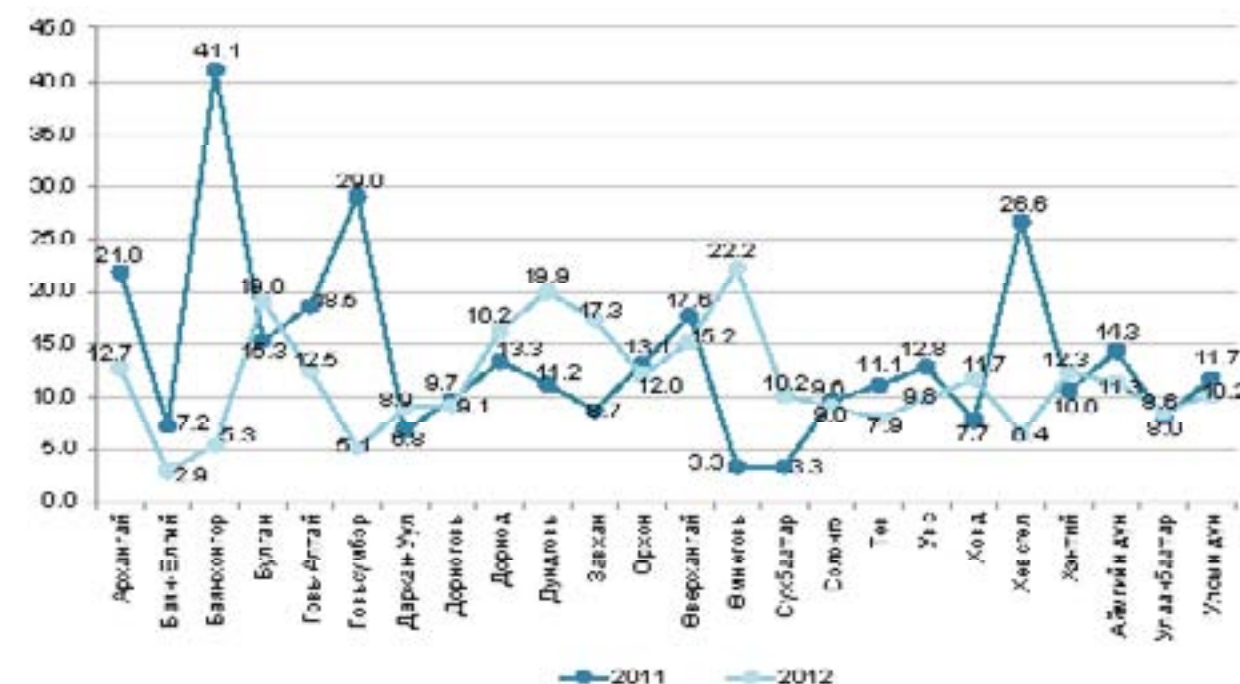
10000 хүн амд ногдох халдварт өвчний гаралт Дорнод /75.3/, Булган /48.7/, Дорноговь /47.5/, Баянхонгор /42.5/, Улаанбаатар хот/51.1/ байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

Зураг 16. Халдварт өвчин 10 000 хүн амд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Вирүст гепатит

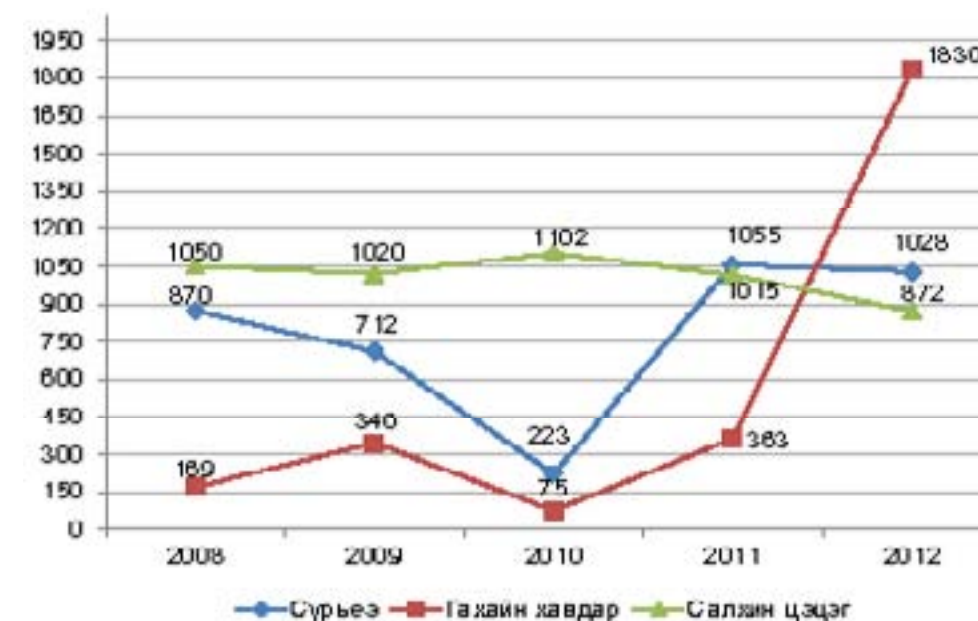
Вирүст гепатит өвчний 2830 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 10.2 ногдож байна. Өвчлөл өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 422 тохиолдол, 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл 1.5-аар буурсан байна. /2011 оны эхний 3 сард 3252 тохиолдол, 10 000 хүн амд 11.7/ Вирүст гепатит өвчнийг бүтцийн хувьд авч үзвэл: цочмог А гепатит - 91.1 хувь, цочмог

Зураг 17. Вирүст гепатитийн өвчлөл 10 000 хүн амд /2011-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин

Нийт амьсгалын замын халдварт өвчний дотор гахай хавдар 66.3%, салхинцэцэг 31.6%, улаанууд 0.8%, улаанэсэргэнэ 1.0%, менингит 0.3% -ийг тус тус эзэлж байна.

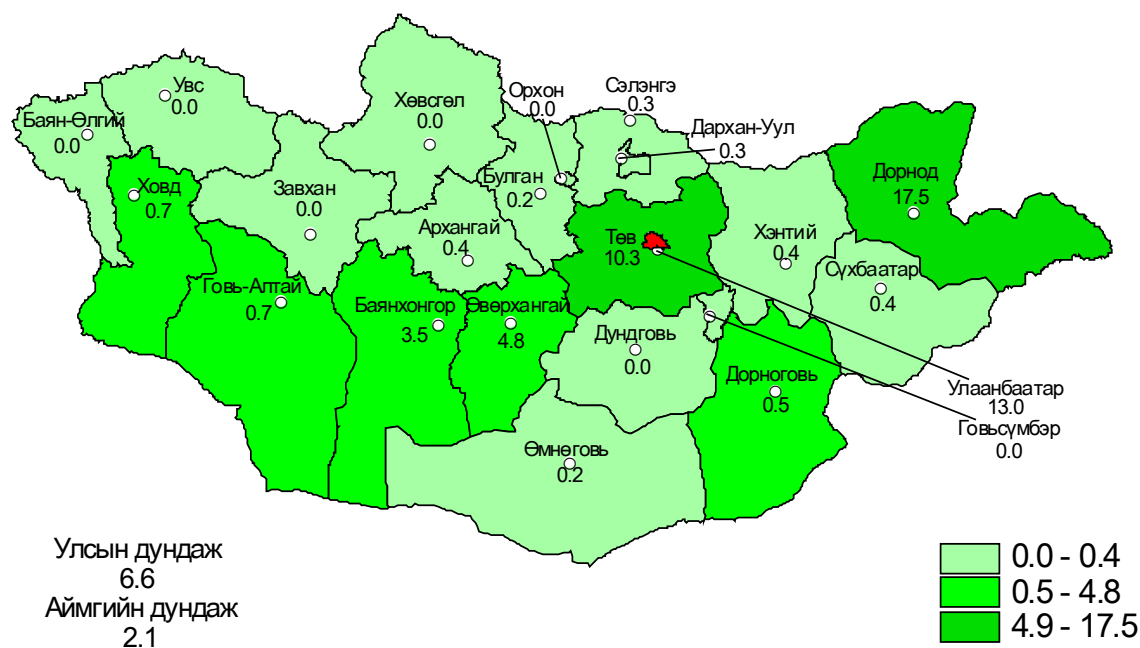
Зураг 18. Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин, бодит тоогоор /2008-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Гахай хавдар

Гахай хавдар өвчний 1830 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеэс 10 000 хүн амд 6.6 хүнээр нэмэгдсэн ба нийт бүртгэгдсэн өвчлөлийн 16.6 хувийг эзэлж байна.

Гахай хавдрын өвчлөл дүүргийн 10 000 хүн амд авч үзвэл: Сүхбаатар 23.7, Баянзүрх 21.7, Чингэлтэй 19.5, Хан-Уул 14.1, Баянгол 13.5, Сонгинохайрхан дүүрэгт 5.8 промилль тус тус бүртгэгдсэнийг урд оны мөн үетэй харьцуулахад 5.3-23 промилль-оор тус тус нэмэгдсэн байна. Гахай хавдар өвчин 4-14 насныхан дунд хамгийн их байна. 3 насанд, 12.2, 4 насанд 39.0, 5-9 насанд 83.8, 10-14 насанд 48.2, 15-19 насанд 18 промилль тус тус бүртгэгдсэн байна. Гахай хавдрын өвчлөлийн 76.6 хувийг цэцэрлэгийн хүүхдүүд эзэлж байна.

Зураг 19. Гахай хавдрын өвчлөл, 10 000 хүн амд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Нийт тохиолдлын 81.5 хувь нь Улаанбаатар хотод, 5.1 хувь нь Төв аймагт, 7.0 хувь нь Дорнод аймагт голомтлон гарсан байна. Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн нийт

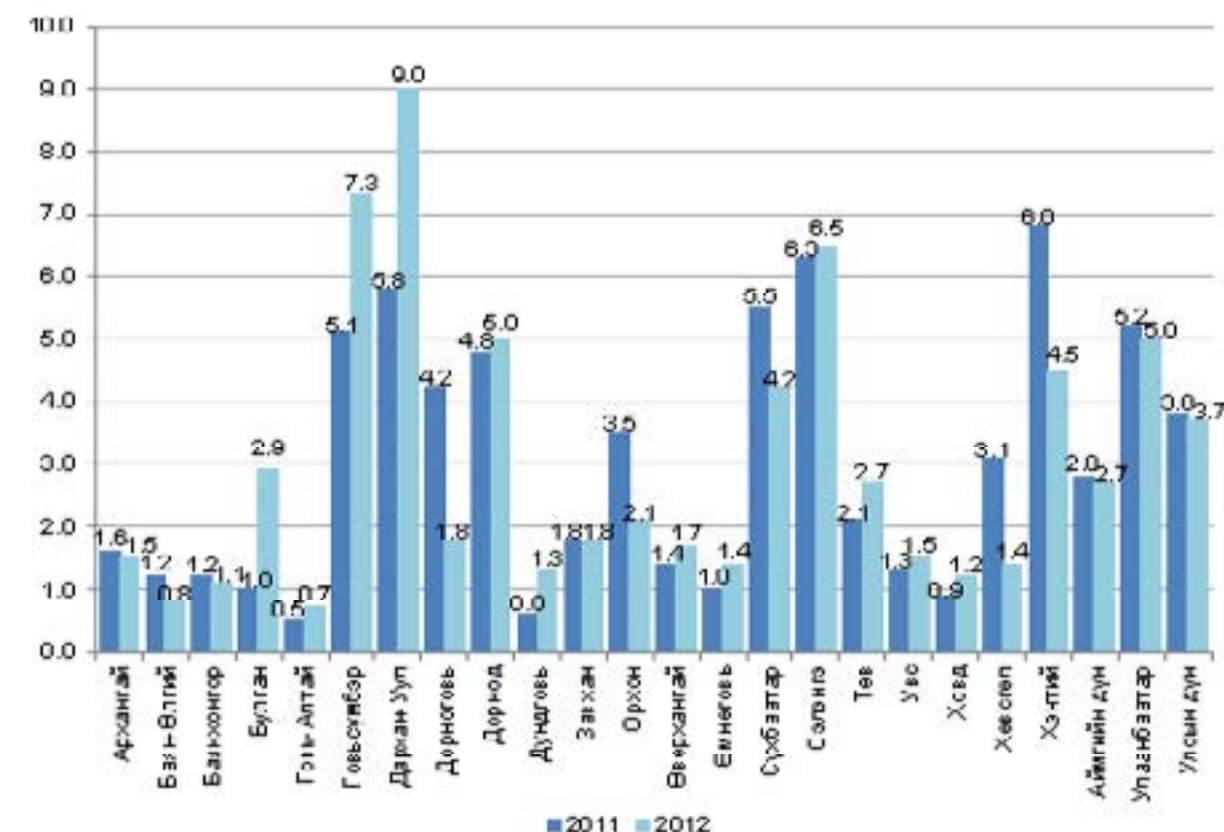
Сүрьеэгийн өвчлөл

Шинэ сүрьеэгийн өвчлөлийн 1028 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 3.7 ногдож байна.

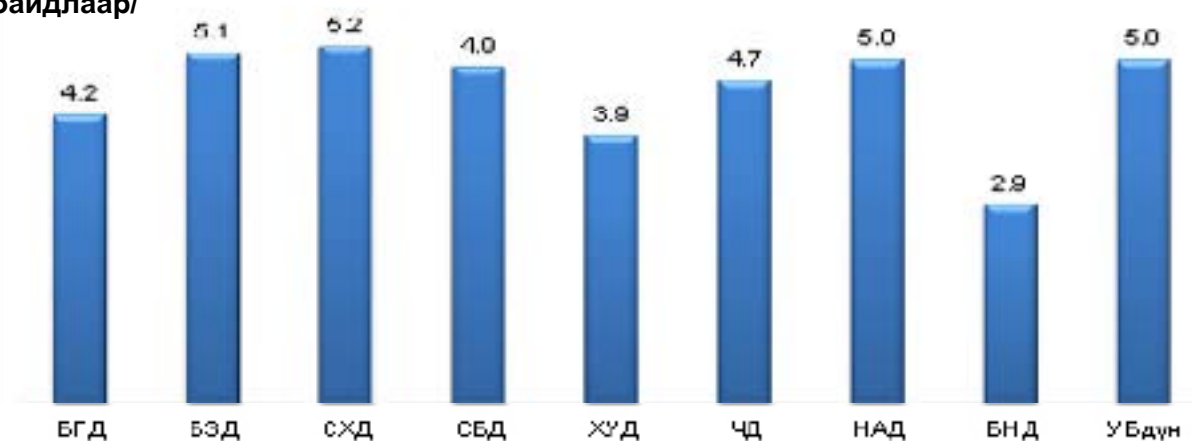
Хүснэгт 12. Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 10000 хүн амд /2008-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	4.0	3.8	4.0	3.8	3.7
УБ хот	6.6	6.3	6.3	6.2	6.0
Аймгийн дундаж	2.9	2.9	3.2	2.8	2.7

Өнгөрсөн оны мөн үеэс 27 тохиолдлоор буурчээ. 2012 оны эхний 3 сарын сүрьеэгийн өвчлөл 10 000 хүн амд улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байгаа аймгуудыг дурьдвал: Дархан-Уул /9.0/, Сэлэнгэ /6.5/, Говьсүмбэр /7.3/ Дорнод /5.0/ Сүхбаатар /4.2/, Хэнтий /4.5/, Улаанбаатар хот /5.0/ байна. Шинээр илэрсэн сүрьеэтэй өвчтөний 54.6 хувь нь эрэгтэй, 45.4 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба 68,3 хувийг 16-44 насныхан эзлэж байгаа нь залуу хөдөлмөрийн насны хүмүүс илүүтэй өвчилж байгааг харуулж байна.

Зураг 20. Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд /2011-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар сүрьеэ өвчний илрүүлэлтийг 22.4 хувийг идэвхтэй үзлэгээр, 24.6 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 53.0 хувийг амбулаторит хандагсдын үзүүлэхээр эмнэлэгт ирэх үед илрүүлсэн байна. Шинээр илэрсэн сүрьеэгийн 55.4 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгджээ.

Зураг 21. Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд, дүүргээр /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

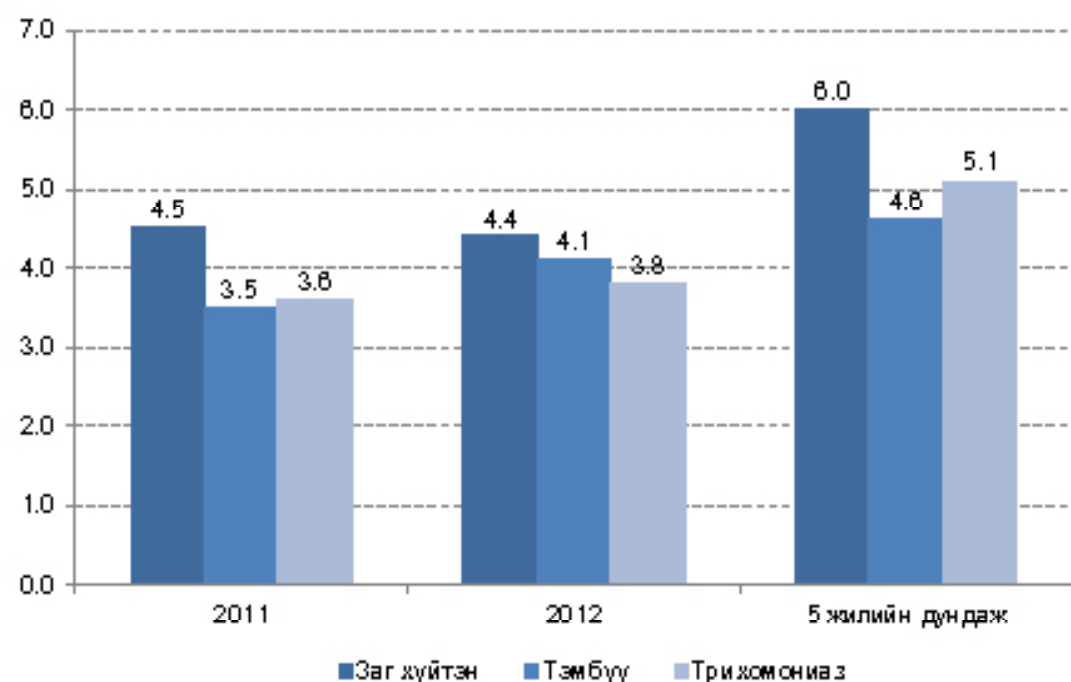
Халдварын эх уурхай нь 8.9 хувь нь халдвартай хэлбэрийн сүрьеэтэй өвчтөнөөс, 5.1 хувь нь архаг өвчтнөөс, 86.0 хувь нь халдварын эх уурхай нь тогтоогдоогүй байна. Шинээр илэрсэн сүрьеэтэй өвчтөнүүдийн 55.1 хувь эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 44.9 хувь гэрээр эмчилгээ хийлгэж байна. Сүрьеэгийн нас баралтын тохиолдол 35 бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 9 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба насны хувьд 20 хүртэлх насны 10.1 хувь, 20-29 насны 25.9, 30-39 насны 25.3 хувь, 40-49 насны 21.6, 50-аас дээш насны хүмүүс 17.1 хувийг эзэлж байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдвар

Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний нийт 3397 тохиолдол бүртгэгдснээс 30.7 хувийг трихомониаз, 36.0 хувийг заг хүйтэн, 33.3 хувийг тэмбүү өвчин тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад заг хүйтэн 23 тохиолдлоор буурч, трихомониаз 40, тэмбүү өвчин 156 тохиолдлоор тус тус нэмэгджээ. ХДХВ/ДОХ-ын 6 тохиолдол Улаанбаатар хотоос мэдээлэгдэж бүртгэгдээд байна.

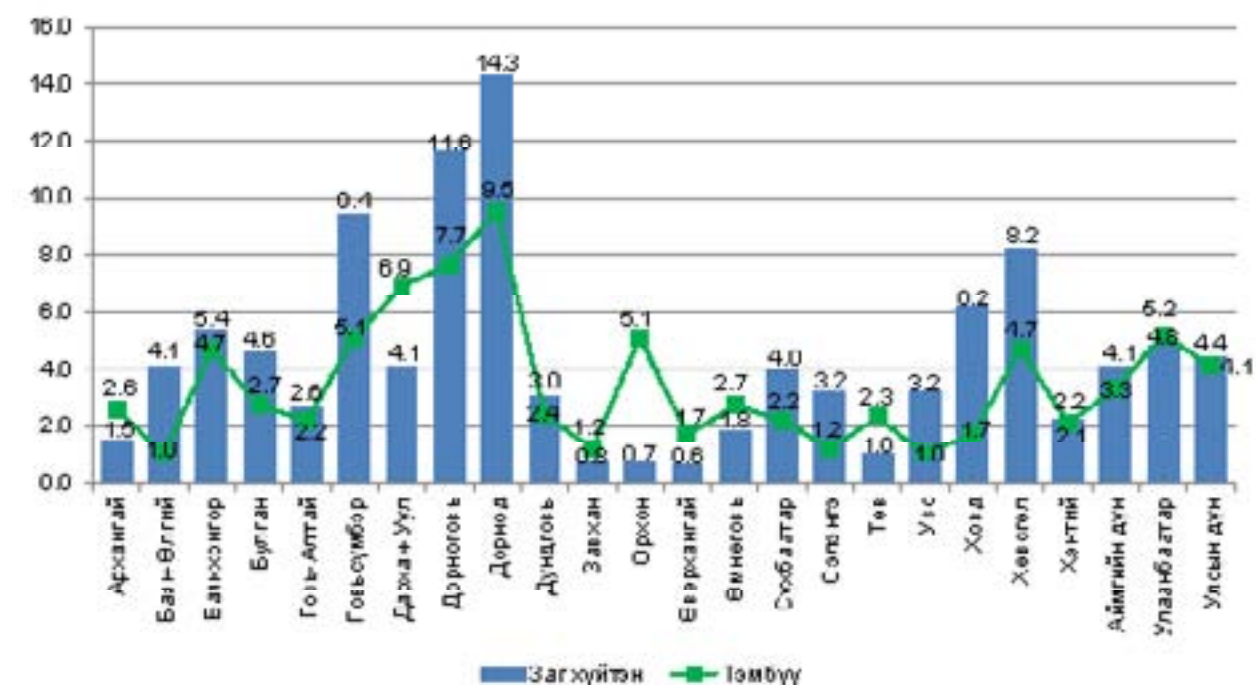
Бэлгийн замаар дамжих халдвараар өвчлөгсдийн 7.1 хувь нь өсвөр насныхан, 86.2 хувь нь 20-39 насны, 6.7 хувийг 40-өөс дээш насны хүмүүс эзэлж байна.

Нийгмийн байдлаар авч үзэхэд 43.7 хувь нь ажилгүй, 34.0 хувь нь ажил эрхэлдэг, 17.8 **Зураг 22. Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд /2011-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/**

хувь нь оюутнууд байна. Халдварын эх уурхай нь байнгын бэлгийн хавьтагчаас 56.7 хувь нь, тохиолдлын бэлгийн хавьтлаас 41.7, биеэ үнэлэгчээс 0.3 хувь нь халдвар авсан байна.

Зураг 23. Заг хүйтэн, тэмбүүгийн өвчлөл 10 000 хүн амд /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Илрүүлэлтийн хувьд 37.3 хувь нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 54.3 хувь нь өвчний учир амбулаторит ирсэн үзлэгээр илэрчээ. Бэлгийн замаар дамжих халдвартай хүмүүсийн 35.1 хувийг жирэмсэн эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа нь анхаарал татсан асуудал болж байна.

Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт

2012 оны эхний 3 сарын байдлаар халдварт өвчний шалтгаант нас баралтын нийт 43 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нас баралтын тохиолдлыг өвчний шалтгаанаар авч үзвэл: сүрьеэ- 35, вирүст хепатит- 5, ёлом -1, төрөлхийн тэмбүү өвчний шалтгаанаар 2 тус тус нас барсан байна.

Хүснэгт 13. Сүрьеэгийн нас баралтын түвшин 10000 хүн амд /2008-2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
УБ хот	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2
Аймгийн дундаж	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

Сүрьеэгийн нас баралтын тохиолдол 35 бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 9 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба насны хувьд 20 хүртэлх насны 10.1 хувь, 20-29 насны 25.9, 30-39 насны 25.3 хувь, 40-49 насны 21.6, 50-аас дээш насны хүмүүс 17.1 хувийг эзэлж байна.

БҮЛЭГ VI. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

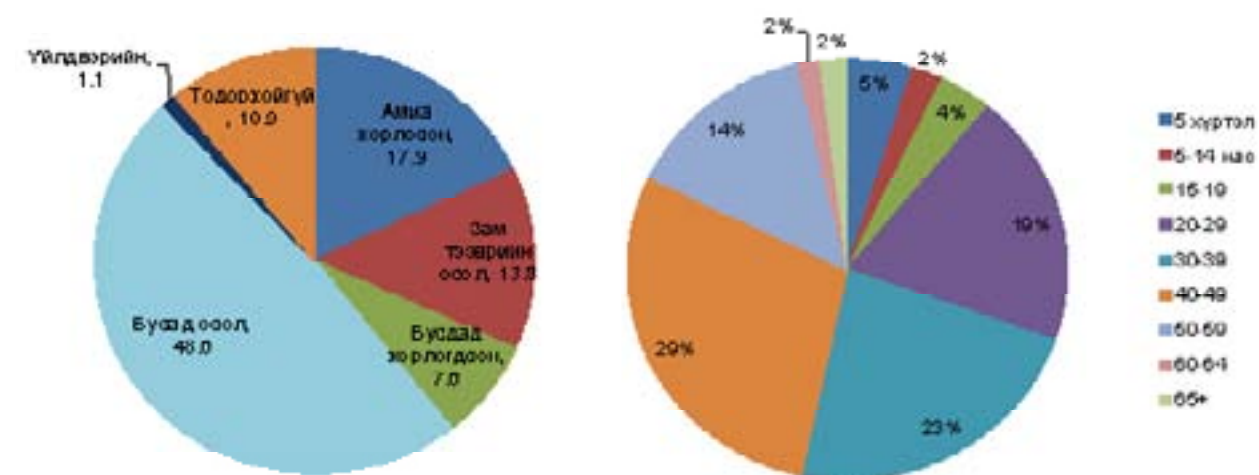

БҮЛЭГ 6. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

2012 оны байдлаар нийт нас баралтын 4472 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 166 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Нийт нас баралтын 62.9 хувь нь эрэгтэй, 37.1 хувь нь эмэгтэй байна. Нас баралтын 10.8 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 23.0 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна.

Зураг 24. Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын хэлбэр, насны ангиллаар, хувиар /2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын 798 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт нас баралтын 17.8 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 89 тохиолдол буюу 12.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчлөлийн шалтгаант нас баралт дотор тархинд цус харвалт 34.7, зүрхний цус хомсрох өвчин 27.2 хувь, зүрхний булчингийн цочмог шигдээс 14.0 хувь, даралтдах өвчин 5.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хорт хавдрын 984 нас баралтын дийлэнхи хувийг элэг ба элгэн дэх цөсний сувгийн өмөн 46.5 (458) эзэлжээ.

Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт			2012 он I улирал			
Хүн амын нэг баралт, 10 000 хүн амд 2012 оны эгний 3 сарын байдлаар						
Аймаг	Нэг баралт		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд
Баруун бүс	621	14.81	288	18.86	222	12.88
Баян-Өлгий	113	12.77	67	15.10	46	10.43
Говь-Алтай	83	15.98	53	20.25	30	11.08
Завхан	110	16.98	95	17.41	54	16.55
Увс	121	16.95	64	17.54	57	15.57
Ховд	94	12.20	59	15.44	35	9.02
Хангайн бүс	888	1.72	646	2.12	868	1.88
Архангай	134	15.87	83	19.96	51	11.89
Баянхонгор	109	14.36	72	19.20	37	9.50
Булган	84	15.98	90	18.48	34	12.66
Орхон	153	16.77	95	21.43	58	12.37
Өвөрхангай	170	16.78	99	19.71	71	13.90
Хөвсгөл	248	21.48	146	25.75	102	17.37
Төвийн бүс	882	16.17	488	18.48	260	10.87
Говьсүмбэр	26	19.13	20	29.62	6	8.77
Дархан-Уул	178	18.64	106	22.83	72	14.68
Дорноговь	89	14.56	61	20.54	28	9.39
Дундговь	58	15.17	30	15.71	28	14.63
Өмнөговь	75	12.00	54	17.43	21	6.96
Сэлэнгэ	153	15.52	95	19.34	58	11.73
Төв	109	12.74	72	16.99	37	8.78
Зүүн бүс	884	17.20	188	21.26	188	14.88
Дорнод	141	20.18	85	24.83	55	15.60
Сүхбаатар	77	14.92	40	15.48	37	14.37
Хэнтий	116	17.52	72	22.03	44	13.13
Улаанбаатар	2012	16.80	1288	21.40	728	10.82

2012 он I улирал			Хүн амын эрүүл мэндийн үзүүлэлт							
Хүн амын нэг баралтын тэргүүлэг шалтгаан /Аймаг/										
2012 оны эхний 3 сарын байдлаар										
Аймаг, нийслэл	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин		Хавдар		Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан		Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин		Амьсгалын тогтолцооны өвчин	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс										
Буюмдун	221	0.2	152	4.3	37	1.0	32	0.9	32	0.9
Баян-Өлгий	30	3.7	13	1.9	2	0.2	19	2.1	17	1.9
Говь-Алтай	40	7.9	24	4.9	7	1.3	2	0.4	6	1.1
Завхан	99	8.9	30	4.0	13	2.0	3	0.9	1	0.2
Увс	49	6.7	39	9.3	12	1.6	7	1.0	3	0.4
Ховд	27	3.9	46	6.0	3	0.4	1	0.1	9	0.6
Хангайн бүс										
Буюмдун	388	7.6	165	3.2	120	2.3	57	1.1	49	0.9
Архангай	62	7.3	27	3.2	16	1.9	7	0.8	8	0.9
Баянхонгор	39	4.6	21	2.7	20	2.6	13	1.7	10	1.3
Булган	36	6.7	24	4.9	11	2.0	3	0.6	1	0.2
Орхон	62	6.8	30	3.3	26	2.9	9	1.0	4	0.4
Өвөрхангай	89	8.4	20	2.0	22	2.2	12	1.2	8	0.8
Хөвсгөл	118	10.2	44	3.8	29	2.2	13	1.1	18	1.6
Төвийн бүс										
Буюмдун	282	0.2	161	3.6	110	2.4	51	1.1	26	0.6
Говьсүмбэр	11	8.1	2	1.9	9	3.7	9	3.7	2	1.9
Дархан-Уул	69	6.8	94	9.7	30	3.1	11	1.2	8	0.8
Дорноговь	23	3.9	12	2.0	21	3.9	10	1.7	11	1.8
Дундговь	29	6.9	11	2.9	12	3.1	3	0.8	2	0.9
Өмнөговь	31	9.0	16	2.6	9	1.4	9	0.8	2	0.3
Сэлэнгэ	77	7.8	43	4.4	20	2.0	13	1.3	3	0.3
Төв	90	9.8	23	2.7	13	1.9	4	0.9	6	0.7
Зүүн бүс										
Буюмдун	122	6.9	58	3.1	49	2.6	37	2.0	17	0.9
Дорнод	96	8.0	27	3.9	29	4.1	16	2.3	4	0.6
Сүхбаатар	20	3.9	21	4.1	9	1.0	2	0.4	7	1.4
Хэнтий	46	6.9	10	1.9	19	2.3	19	2.9	6	0.9
Улаанбаатар	609	4.8	435	3.4	445	3.9	170	1.3	62	0.9
Улаан дүн	1632	9.9	973	8.3	762	2.7	347	1.2	185	0.7

Хүн амын нэг баралтын тэргүүлэгч шалтгаан /Аймагаар/
2012 оны эхний 3 сарын байдлаар

Аймаг, нийслэл	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин		Шээс-бэлгэсийн тогтолцооны өвчин		Арьс-халмын өвчин		Тархалт ойрны перинаталь үед үүсэх өгт		Дотоод шүүрэл тэжээлийн бодисын солилцооны өвчин	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс										
Бусийн дүн	6	0.2	4	0.1	1	0.0	14	0.4	2	0.1
Баян-Өлгий	2	0.2	0	0.0	0	0.0	3	0.3		0.0
Говь-Алтай	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	0.4	0	0.0
Завхан	1	0.2	3	0.9	1	0.2	3	0.9	0	0.0
Увс	2	0.3	1	0.1	0	0.0	9	0.7	1	0.1
Ховд	1	0.1	0	0.0	0	0.0	1	0.1	1	0.1
Хангайн бүс										
Бусийн дүн	16	0.3	15	0.3	3	0.1	49	0.9	3	0.1
Архангай	3	0.4	1	0.1	2	0.2	0	0.0		0.0
Баянхонгор	3	0.4	2	0.3	0	0.0	2	0.3	1	0.1
Булган	0	0.0	1	0.2	0	0.0	3	0.6	1	0.2
Орхон	0	0.7	3	0.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Өвөрхангай	0	0.0	9	0.9	1	0.1	13	1.3	0	0.0
Хөвсгөл	4	0.3	3	0.3	0	0.0	19	1.3	1	0.1
Төвийн бүс										
Бусийн дүн	4	0.1	8	0.2	0	0.0	15	0.3	11	0.2
Говьсүмбэр	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Дархан-Уул	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	0.4	9	0.9
Дорноговь	0	0.0	3	0.9	0	0.0	2	0.3	2	0.3
Дундговь	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	0.9	0	0.0
Өмнөговь	2	0.3	1	0.2	0	0.0	3	0.9	3	0.9
Сэлэнгэ	2	0.2	2	0.2	0	0.0	2	0.2	1	0.1
Төв	0	0.0	2	0.2	0	0.0	2	0.2	0	0.0
Зүүн бүс										
Бусийн дүн	5	0.3	1	0.1	0	0.0	11	0.6	1	0.1
Дорнод	2	0.3	0	0.0	0	0.0	1	0.1	0	0.0
Сүхбаатар	1	0.2	0	0.0	0	0.0	7	1.4	0	0.0
Хэнтий	2	0.3	1	0.2	0	0.0	3	0.9	1	0.2
Улаанбаатар	49	0.4	23	0.2	1	0.0	66	0.9	19	0.1
Улсын дүн	76	0.3	61	0.2	5	0.0	155	0.6	32	0.1

Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлгийн нас баралт оношийн зөрөө
/2012 оны эхний 3 сарын байдлаар/

№	Аймагууд	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгийн нас баралт	Үүнээс: амьгүй нас баралт	НЭ-ийн задлан шинжилгээ		Задлан шинжилгээний онош зөрөө
				Эмгэг судлалын	Шүүх эмнэлгийн	
1	Архангай	19	1	12	1	0
2	Баян-Өлгий	36	12	1	0	1
3	Баянхонгор	21	1	14	0	1
4	Булган	9	2	0	1	0
5	Говь-Алтай	10	3	3	0	1
7	Говьсүмбэр	4	0	3	0	0
8	Дархан-Уул	31	0	19	4	1
9	Дорноговь	8	1	6	0	0
10	Дорнод	36	2	16	4	0
11	Дундговь	8	0	3	0	0
12	Завхан	15	5	4	0	0
13	Орхон	27	0	18	2	0
14	Өвөрхангай	22	3	12	0	1
15	Өмнөговь	9	2	6	0	0
16	Сүхбаатар	12	2	9	0	0
17	Сэлэнгэ	12	2	4	0	0
18	Төв	4	0	3	0	0
19	Увс	15	3	11	1	0
20	Ховд	22	10	4	0	0
21	Хөвсгөл	36	4	25	1	0
22	Хэнтий	17	4	10	0	1
23	Аймгийн дүн	373	57	183	14	6
24	Улаанбаатар	505	47	318	64	24
25	Улсын дүн	878	104	501	78	30

Дэлхийн хүн амын өвчлөл, эндэгдлийн үндсэн шалтгаан болоод байгаа зүрх судасны өвчин, хавдар, чихрийн шижин зэрэг халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлж, та дараах зөвлөмжийг амьдралд хэрэгжүүлэхийг хичээгээрэй.

1. Өдөр болгон биеийн тамирын дасгал 30 минут хий. Үүнд: биеийн суналт, хүч бялдарын дасгал, огцом бус энгийн хөдөлгөөн.
2. Тамхи бүү тат. Тамхи татдаг хүмүүсээс хол бай.
3. Алкоголийн төрлийн зүйлс бүү хэрэглэ. Гэхдээ улаан вино эрүүл мэндэд сайн.
4. Тохиромжтой зөв хоолло. / тос, чихэр, давс бага хэрэглэх.
5. Өдөрт 8-аас багагүй аяга шингэн ууж бай. Хамгийн сайн шингэн нь ус юм.
6. Самрыг бага хэмжээгээр хэрэглэж бай.
7. Өдөр тутмын хоолондоо загасны мах хэрэглэж бай. Дор хаяж 7 хоногт 2 удаа.
8. Хангалттай кальци агуулсан хүнсний бүтээгдэхүүн хэрэглэвэл яс сийрэгжилтээс сэргийлнэ.
9. Биеийн жингээ тогтвортой байлга.
10. Шаардлагатай витаминь тогтмол хэрэглэж бай.
11. 40-өөс дээш насныхан аспирин бага тунгаар тогтмол хэрэглэж байх нь зүрхний шигдээс болон хорт хавдраас сэргийлнэ.
12. Тогтмол эмнэлгийн үзлэгт хамрагдаж бай.
13. Шүдний эрүүл мэндийг хамгаал.
14. Болзошгүй гэнэтийн осол гэмтэл бэртэлтээс байнга болгоомжилж бай.
15. Оюуны дасгалыг байнга хийж бай.
16. Нийгмийн харилцаанд оролцож бай.
17. Бэлгийн аюулгүй харилцааг эрхэмлэ. Гэр бүлийн хүрээнд тогтмол бэлгийн харилцаанд ордог хүмүүс нь өөрийгээ илүү залуугаар төсөөлдөг.
18. Ямарваа нэгэн зүйлийг өөдрөгөөр хүлээж авч бай.
19. Санхүүгийн төлөвлөлтийг зөв хийж сур. Амьдрал чинь дуусаагүй байхад мөнгөө бүү дуусга. Залуу байх үеэсээ зөв газар хөрөнгө оруулалт хий. Өөрийнхээ үр хүүхдэдээ юм үлдээхийг хичээ.

ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ПИРАМИД

